

«Килешелде»
МББМБУ ТР Азнакай муниципаль районы
Азнакай шәһәре «Катнаш төрдәге
13нче «Миләшкәй» балалар бакчасы өлкән тәрбиячесе
 Р.Р.Галиуллина
«2» 09 2019 г.

«Расланды»
МББМБУ ТР Азнакай муниципаль районы
Азнакай шәһәре «Катнаш төрдәге 13нче
«Миләшкәй» балалар бакчасы мөдире
 А.З. Шафигуллина
«2» 09 2019г.

Азнакай шәһәренең катнаш төрдәге «13 нче санлы «Рябинка» балалар бакчасы МББМБУ берләшкән белем
бирү «Татарча сөйләшәбез» буенча татар теле тәрбиячесе
Латипова Фирузә Жәмил кызының

ЭШ ПРОГРАММАСЫ

Педагогик киңәшмәдә
кабул ителде

Беркетмә № 1

«2» сентябрь 2019г.

2019-2020 уку елы

Эчтәлек

I нче бүлек. Максат.

1.0. Аңлатма язуы.....	3
1.1. Норматив – хокукий документлар.....	5
1.2. Программаның максаты һәм бурычлары.....	7
1.3. Программа принциплары	7
1.4. Милли состав	11
1.5. Программа үзләштерүдә көтелгән нәтижәләр.....	12

II нче бүлек. Эчтәлек.

2.1. Балага үсеш юнәлешләре буенча белем бирү.....	15
2.2. Белем бирүдә эш төрләре һәм формалары.....	19
2.3. Комплекслы – тематик план.....	21
2.4. Еллык план.....	53

III нче бүлек. Оештыру.

3.1. Материаль – техник яктан тәэмин ителеш.....	62
3.2. Үстерешле – предметлы тирәлекне оештыру.....	62
3.3. Программалар һәм методик яктан тәэмин ителеш.....	69
3.4. Тәрбиячеләрнең эш көне бүленеше	71
3.5. Белем бирү эшчәнлегенә челтәре.....	74
3.6. Кулланылган әдәбият.....	75

І нче бүлек. Максат.

1.0. Аңлатма язуы.

«Татарстан Республикасы халыклары телләре турында» Татарстан Республикасы Законында һәм «Татарстан Республикасы дәүләт телләрен һәм Татарстан Республикасында башка телләр саклау, өйрәнү һәм үстерү буенча Татарстан Республикасы дәүләт программасы»нда мәктәпкәчә милли белем бирү өчен кирәкле шартлар булдыру каралган. Бу – республикабызда эшләп килә торган милли балалар бакчалары өчен кадрлар әзерләү, аларның белемен күтәрү һәм методик ярдәм күрсәтү мәсьәләләре. Өлеге проблемаларның бер өлеше “Туган телдә сөйләшәбез” өйрәтү-методик комплектары ярдәмендә чишелә. Тәкъдим ителгән эсбап – татар балаларын туган телгә өйрәтү, аларның сөйләмен үстерү буенча методик кулланма. Аның төп максаты ана телендә балаларның дәрәс һәм яхшы телдән сөләмен формалаштыру. Кече яшьтән үк баланың сөйләмен үстерү аның аралашу, танып белү, әхлакый һәм рухи юнәлешләр нигезен билгели.

Ул 2010-2015 елларга мәгариф системасын үстерү Стратегиясе кысаларында балалар бакчаларында балаларга туган тел өйрәтү, сөйләм үстерү юнәлешен тормышка ашыру максатыннан төзелгән һәм “Туган телдә сөйләшәбез” дип аталган методик эсбап балалар бакчасында беренче кече яшьтәге балалар белән эшләүче тәрбиячеләргә кулланма буларак тәкъдим ителә. “Туган телдә сөйләшәбез” дип исемләнгән методик комплект икенче кече яшьтәгеләр, уртанчылар, зурлар, мәктәпкә хәзерлек төркемнәре өчен дә әзерләнә.

Туган телне өйрәнүгә юнәлдерелгән эшчәнлек конспектлары Н.Е.Веракса, Т.С.Комарова, М.А.Васильева редакциясендә чыккан “Туганнан алып мәктәпкә кадәр. Мәктәпкәчә мәгарифнең якынча төп белем бирү программасы” нигезендә төзелгән.

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары нигезендә кабул ителгән 2010 – 2015 елларда мәгарифне үстерү стратегиясендә (30.12.2010, №1174) – мәктәпкәчә тәрбия һәм белем бирү учреждениеләре өчен рус һәм башка милләт балаларын татарча сөйләшәргә өйрәтү программасы, укыту-методик комплектары (УМК) төзелде.

Программа 4 яшьтән 7 яшькә кадәр булган рус телле балаларның татарча аралашырга өйрәтү эшчәнлекләрен, “Минем өем” (4-5 яшь), “Уйный – уйный үсәбез” (5-6 яшь), “Без инде хәзер зурлар – мәктәпкә илтә юллар” (6 - 7 яшь) проектларын үз эченә ала. Программа мәктәпкәчә яшьтәге баланың үсеш закончалыкларына, шәхси һәм эшлекле якин килү турындагы фундаменталь тикшеренүләргә, тел өйрәтү процессында методик стандарт итеп кабул ителгән коммуникатив технология принципларына, сөйләм барлыкка килү концепциясенә (Л. С. Выготский, В. В. Давыдов, Е. И. Пассов, П. Я. Гальперин), гамәли эшкәртмәләр һәм методик киңәшләргә, мәктәпкәчә мэгариф системасы эшчәнлеген ачыклаучы норматив хокукий актлар, нигезләмәләренәкөйләнгән.

Балаларны татар телендә сөйләшергә һәм аралашырга өйрәтү билгеле бер күләмдәге сүз байлыгы булдырудан башлана. Аралашуга чыгу өчен нәтижәле чаралар булып аудиоязмалар, эш дәфтәрләре, анимацион сюжетлар, интерактив уеннар тора.

Яңа сүз өйрәткәндә, сүзләр тизрәк истә калсын өчен сүз кат-кат әйттерелә, аңлашылмаган очракта, аның русча тәржемәсе бирелә; төрле эш формаларында (пышылдап, күмәкләп, төркемнәргә бүленеп, хәрәкәтләнеп әйтәп) өйрәтелә; уеннар кулланып (“Ватык телефон”, “Кайтаваз”...) ныгытыла; хәтердә калдыру максатыннан төрле уеннар оештырыла: “Исемен әйтсәң бирәм”, “Мин күрсәтәм, син әйт”, “Сорап ал”, “Серлекәрзин”. Өйрәнгән лексиканы сөйләмдә кулланганда “Бу кем?”, “Кем юк?”, “Кәрзиндә нәрсә бар?”, “Нәрсә юк?”, “Серле янчык”, “Әйе-юк”, “Дөресен әйт” дидактик уеннары уйнала.

Аралаша белү күнекмәләре булдырганда “Әйдәгез танышабыз”, “Кунакны сыйла”, “Кибеттә”, “Кафеда”, “Телефоннан сөйләшү” уен ситуацияләре оештырыла.

Пиктограммалар мәктәпкә эзерлек төркемендә, яңа сүзләр (фигыльләр) белән беренче тапкыр таныштырганда гына кулланыла.

Тәрбияче сүзлек белән эшләгәндә татар һәм рус телләре өчен уртак сүзләргә таяна ала. Укыту-методик комплекты кысаларында, лексик минимумны үзләштергән очракта, эшчәнлектә планлаштырылган уеннарның эчтәлеген үзгәртү, яңа алымнар кертү, баету хуплана.

Төркемнәрдә балаларның һәм тәрбиячеләрнең татар телендә аралашулары һәрдаим булырга тиеш. Эшчәнлектә өйрәнелгән тел материалы, режим моментларында, уен эшчәнлегенә аша (ситуатив күнегүләр, сюжетлы рольле уеннар, үстерелешле диалоглар, сәхнәләштерү һ. б.) ныгытыла.

Рус телле балаларны татарча сөйләшергә өйрәткәндә балалар бакчасы коллективы һәм эти-әниләрнең бердәм

позициядә булуы унай нәтижә.

1.1. Норматив – хокукый документлар:

Федеральдәрәжәдә:

- Федеральный Закон Российской Федерации «Об образовании в РФ» от 29.12.2012 №273
- Приказ Минобрнауки РФ от 17 октября 2013 г. № 1155. Зарегистрирован в Минюсте России 14 ноября 2013 г., регистрационный №30 384 «Об утверждении Федерального государственного образовательного стандарта дошкольного образования»
- Приказ Минобрнауки «Об утверждении Порядка разработки примерных основных образовательных программ, проведения их экспертизы и ведения реестра примерных основных образовательных программ» от 28 мая 2014 года, №594
- Постановление Главного государственного санитарного врача Российской Федерации от 15 мая 2013 г. N26г. Москва "Об утверждении СанПиН 2.4.1.3049-13 «Санитарно эпидемиологические требования к устройству, содержанию и организации режима работы дошкольных образовательных организаций»;
- Приказ Минтруда России №544н от 18 октября 2013 г. Об утверждении профессионального стандарта «Педагог (педагогическая деятельность в сфере дошкольного, начального общего, основного общего, среднего общего образования) (воспитатель, учитель)». Зарегистрировано в Минюсте 6 декабря 2013, №30550;
- Приказ от 30 августа 2013 года N 1014 Об утверждении Порядка организации и осуществления образовательной деятельности по основным общеобразовательным программам - образовательным программам дошкольного образования;
- Приказ Минтруда России №544н от 18 октября 2013 г. Об утверждении профессионального стандарта «Педагог (педагогическая деятельность в сфере дошкольного, начального общего, основного общего, среднего общего образования) (воспитатель, учитель)». Зарегистрировано в

Минюсте 6 декабря 2013, №30550;

Республика дәрәжәсендә:

- Закон Республики Татарстан от 22 июля 2013 г. № 68-ЗРТ "Обобразовании"
- Закон Республики Татарстан "О языках народов Республики Татарстан" № 1560-ХІІ от 8 июля 1992года

Учреждения дәрәжәсендә:

- Устав МБДОУ «Детский сад комбинированного вида № 13 «Рябинка»;
- Годовой план работы на текущий учебныйгод.

1.2. Программаның максаты һәм бурычлары

Максат: Балаларның көнкүрешкә, табигатькә, жәмгыятькә кагылышлы сүзләр исәбенә сөйләмнәрен баету, сүз һәм сүзтезмәләренә төрле ситуацияләрдә кулланышка кертү.

Бурычлар:

1. Балаларны ана телендә дәрәс һәм яхшы итеп сөйләшәргә өйрәтү;
2. Тел системасының фонетик, лексик,грамматик төзелешә дәрәжәләрен формалаштыру;
3. Бәйләнешле сөйләм үстерү,мөстәкыйль фикер йөртәргә,жавап бирәргә күнектәрү, балада үзенә сөйләмә белән кызыксыну һәм сизгерлек уяту.
4. Тел һәм сөйләм күренешлүрен аңлау (тоемлау) сәләтен булдыру.

1.3. Программа принциплары.

- 1.Коммуникативлылык принцибы – балаларны татар теленаралашу чарасы буларак кулланырга эзерләүгә корылган. Телне фән буларак түгел, ә аралашу чарасы буларак өйрәтү.
- 2.Интеграция һәм дифференциация принцибы – һәр сөйләм төренә үз үзәнчәлеген исәпкә алу, тәрбиячә сөйләмә техник чаралар ярдәмәндә (аудио-, видеооязмада) тыңлау (аудирование), тел үзәнчәлекләрен төрле күнегүләрдә бирү, балаларның диалогик сөйләмә үстерү;
- 3.Күрсәтмәләлек принцибы – тел өйрәтүне көндәлек тормыштагы һәр төрле эшчәнлеккә бәйлә рәвештә, аларның тирә- юньне танып белүенә төп чарасы булып торган уен аша үткәрү;
- 4.Тел өйрәтү, тәрбия һәм үстерү бурычларының бер-берсә беләнтыгыз бәйләнештә тормышка ашыру принцибы;
- 5.Барлык беләм бирү өлкәләрен берләштерү (интегральләштерү) принцибы: аралашу,танып-белү, социальләштерү, физик культура, сәламәтлек, хезмәт, иминлек, матур әдәбият, ижади сәнгать, музыка.
- 6.Дәвамчанлык принцибы – балалар бакчасы һәм башлангыч мәктәптә эзлекләлекне күздә тоту;
- 7.Беләм бирүне комплекслы-тематик принципка корып оештыру;
8. Беләм бирү эшчәнлегенә мотивлашкан булу принцибы - бала материалны үзә өчен кызык булганда, үзенә

шәхси ихтыяжларына туры килгәндә генә кабул итә һәм фикерли башлай. Телне өйрәтү процессында әкияти сюжетлар карау, кызыклы таныш геройлар (Акбай, Мияу) белән очрашу, уен элементларын куллану – тел материалын өйрәнүнең мотивлашкан булуын тәмин итә. Телне аралашу, уен ситуацияләренә бәйләп өйрәнгәндә, балалар тел өйрәнүнең практик әһәмиятен тоялар, эмоциональ к–тәрәнлекке туа һәм алар тел материалын бик теләп үзләштерәләр.

9. Беләм бирү эшчәнлегенә дидактик принцибы - гадидән катлаулыга таба бару.

10. Индивидуальләштерү принцибы - тел өйрәткәндә социаль шәхес сыйфатларын үстерүне күздә тоту. Балаларның яшь үзәнчәлекләрен исәпкә алу.

Балалар белән эшләү процессында сүзлек эше зур урын ала. Сүзлек эше - бәйләнешле сөйләм нигезе. Балалар бакчасында сүзлек эшенең өч бурычы чишелә:

1. Иң беренче чиратта, гомуми кулланылыштагы лексика хисабына (предметларны, аларның төп билгеләрен, сыйфатларын, алар белән эш-хәрәкәтләрен атау) сүзлекне баепу.
2. Сүзлеккә төгәллек кертү. Балаларга сүзне әйтү үрнәген бирү, аны һәр бала белән күп тапкыр кабатлау.
3. Сүзлекне активлаштыру.

Сөйләмнең грамматик төзелешен формалаштыруның төп шарты – тәрбияченең, өлкәннәрнең грамоталы сөйләме һәм сөйләмнең морфологик, синтаксик ягын, сүзъясалу ысулларын үзләштерү буенча үткәрелә торган күнегүләр.

Аваз культурасы тәрбияләү буенча эш аның сөйләм сулышы, ишетеп кабул итү, артикуляция аппаратын үстерү һ. б. шундый компонентларны үз эченә ала.

Бәйләнешле сөйләм үстерү сөйләмнең ике формасын - диалоглы һәм монологлы сөйләмүстерүне күздә тоту. Диалоглы сөйләм үстерүдә сорау - жавап формасы, балаларның үзләренә сорау бирә, бер-берсенә мөрәжәгать итә белүе – иң отышлы формалар. Балаларның кечкенә хикәяләренә мөстәкыйль төзи белүе монологлы сөйләм барлыкка килүдә мөһим күрсәткеч булып тора.

Балаларны матур әдәбият һәм халык ижаты белән таныштыру – сөйләм үсешенә әһәмиятле бурычы һәм чарасы. Матур әдәбият һәм халык ижаты белән таныштыру түбәндәге бурычларны чишкәндә тормышка ашырыла:

1. Дөнъяны бербөтен итеп кабул итүне, күзаллауларны формалаштыру.
2. Әдәби сөйләмне үстерү.
3. Эстетик зәвыкны, әдәби әсәрне кабул итүне үстерү.

Туган телгә өйрәтү, сөйләм үстерү бурычларын чишкәндә өйрәтүнең төрле методлары, алымнары, чаралары кулланыла. Шундый чараларның берсе булып, бармак уеннары тора. Хәрәкәтләнү активлыгы югарырак булган саен, балаларның сөйләме тизрәк һәм яхшырак үсеш ала, сөйләм сыйфаты, төрлелеге белән аерылып тора. Бармак уеннары баш мие эшчәнлегенә, интеллект үсешенә уңай йогынты ясый. Чыннан да, физиологлар, психологлар үткәргән тикшеренүләр (Л.С. Выготский, И.П. Павлов, А.Р. Лурия, А.А. Леонтьев һ.б.) хәрәкәтләнү һәм сөйләм моторикасының үзара бәйлә булуын исбатлыйлар.

Балалар белән эшләү дәверендә төрле предметлар тотып биюләр, уеннар киң кулланыла. Нәниләр уенчыкларны яшерәләр, эзлиләр, табалар. Мондый уеннар балаларда зур кызыксыну уята, тәрбияче күрсәткән хәрәкәтләрне балалар тырышып кабатлыйлар, “куян булып сикерәләр”, “кошлар булып очалар”, “жим чүплиләр”, “аю кебек алпан- тилпән йөриләр”, “этәч булып кычкыралар” һ.б. Бу уеннарда музыка әсәрләрен куллану балаларның фонематик ишетү сәләтен, ритмикасын, эмоциональ сферасын да баета, үстерә.

УМКда өч белем бирү өлкәсе каралган:

1. “Танып – белү” белем бирү өлкәсе табигать, аның үзенчәлекләре, экологик бәйләнешләр белән таныштыру; ел фасыллары турында белемнәрен тирәнәйтүне үз эченә алган.
2. “Аралашу” белем бирү өлкәсе нәниләрдә туган телгә мөхәббәт тәрбияләү, матур әдәбият әсәрләре белән кызыксыну, авазларны дөрес әйтү, бәйләнешле сөйләм культурасы булдыру, диалогик сөйләм чараларын үз эченә алган.
3. “Матур әдәбият” белем бирү өлкәсе кешеләрне һәрчак яхшыга гына өнди, акыллы, тапкыр булырга киңәш итә, шигырьләр, хикәяләр, әкиятләр белән таныштыруны, балаларны әдәби телдә сөйләшәргә өйрәтүне максат итеп куя.

Татар телен өйрәтүдә кулланыла торган чаралар.

Эшчәнлек эшкәртмәләре, диагностик материаллар.

Тавышлы күрсәтмәлелек (һәр проект өчен аудиоязмалар, анимацион сюжетлар, мультфильмнар).

Картиналы һәм картиналы-дидактик күрсәтмәлелек(таратма һәм –үрсәтмә рәсемнәр, жырлы-биюле уеннар, театр эшчәнлегә өчен матер–аллар.

Символик, график күрсәтмәлелек (пиктограммалар).

Күләмле күрсәтмәлелек (макетлар, муляжлар, уенчыклар)

Интерактив уеннар.

Эш дәфтәрләре.

Эш төрләре һәм формалары.

Программа бурычларын үтәүдә эш формаларының, практик гамәли алымнарның, чараларның әһәмияте зур. Төп эш төрләре булып түбәндәгеләр тора:

Предметлар белән эш: тасвирлау, уенчык белән диалог төзү, уен һәм әкиятләрдә катнашу.

Рәсемнәр белән эш: тасвирлау, үстерешле диалог.

Сюжетлы-рольле уеннар;

Әйлән-бәйлән, жырлы-биюле уеннар өйрәнү (аудиоязмага таянып).

Театральләштерү, сәхнәләштерү (бармак театры, битлекләр, костюмнар, театр күрсәтү (әти-әниләргә, башка төркем балаларына).

6. Хәрәкәтле уеннар: туп белән уеннар, “Командир” уены, әйлән-бәйлән уен, зарядка уеннары.

Ижади һәм ситуатив уеннар: рольле уеннар, интервью, ситуатив күнегүләр.

Ситуатив, логик күнегүләргә ишетеп, аңлап эшләү.

Үстерелешле диалоглар (зурлар һәм яшьтәшләре белән үзара аралашу).

10.Аудиоязмалар тыңлау, кушылып әйтү, жырлау, кабатлау, ишеткән сүзгә рәсемдә табып күрсәтү.

11.Анимацион сюжетлар, мультфильмнар карау.

12.Интерактив уеннар.

1.4. Милли состав

Группы	Всего	Татары	Русские	Другие национальности	Смешанные браки
№1	22	19	1		2
№2	25	23	2	1 армянин	1
№3	25	20	2		3
№4	24	23	1		
№5	27	23		1 армянка	3
№6	23	22			1
№7	25	24		1 армянка	
№8	16	15	1		
№9	20	16	2		2
№10	16	16			

Барлығы – 223 бала

Татар милләтле бала – 200 бала

Рус милләтле бала – 9 бала

Катнаш милләтле балалар – 12 бала

Башка милләт балалары-3 бала

1.5. Программа үзлештерүдә көтелгән нәтижәләр

Мәктәпкәчә яшьтәге балаларның татар телендә сөйләшә (аралаша) белү күнекмәләрен тикшерү.

Тикшерү үткәрү буенча киңәшләр.

Балаларның татар телендә аңлау һәм сөйләшә (аралаша) белү күнекмәләрен уку елы башында (октябрь ае) һәм уку елы ахырында (апрель аенда) тикшерелә. Уртанчылар төркеме балалары белән тикшерү уку елы ахырында үткәрелә. Уку елы уртасында тематик тикшерү (декабрь, январь) үткәрергә мөмкин.

Тикшерүне һәр бала белән аерым, 1 – 2 бала катнашында, ә йомгаклау эшчәнлегенә булганда барлык балалар белән бергә дә үткәрергә була. Тикшерү вакыты 10-15 минутан артмаска тиеш.

Биремнәр балаларның яшь үзенчәлекләрен исәпкә алып үткәрелә, уен-бирем рус телендә аңлатыла. Биремнәр мавыктыргыч һәм кызыклы булырга тиеш. Сораулар ачык, төгәл итеп, интонация белән бирелә. Тикшерүче балаларның җавабын тыңлаганда елмаеп, кирәк булса җавапны дөресләп, бала әйтә алмаганда булышырга тиеш.

Тикшерү барышында яңа материал бирелми. Тикшерүне эш дәфтәрләре, таратма, күрсәтмә рәсемнәр, интерактив тактада уеннар кулланып үткәрергә дә була.

Биремнәр, уеннар өчен кирәк булган күрсәтмәлелек алдан эзерләнеп куелган булырга тиеш. Тикшерүче һәр биремгә аерым балл куеп бара. Тикшерү ахырында баллар саны кушыла һәм 5 кә бүленә. Шулай итеп гомуми нәтижә ясала.

Уку елы ахырында уртанчылар, уку елы башында зурлар, рус төркемендә тәрбияләнүче татар балаларының татар телен үзлештерү дәрәжәләрен билгеләү

Уку елы ахырында зурлар, уку елы башында мәктәпкә эзерлек рус төркемендә тәрбияләнүче татар балаларының татар телен үزلәштерү дәрәжәләрен билгеләү

№	Баланың исеме, фамилиясе	Сүз байлыгы			Бәйләнешле сөйләм			Фольклор (санамыш, экият, шигырьләр)	Нәтижә	
		Ягымлы сүзләр куллану	Сүзләрне гомумиләштерү	Капма-каршы сүзләр	Үзең турында сөйләү	“Уйный-уйный үсәбез” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану	Аралаша белү (диалог)		Баллар	Дәрәжә
	Асхабиев Адель									
	Ахметова Диляра									
	...									
Нәтижәләренә бәяләү										
Югары дәрәжә 2,7-3 балл		Бала сөйләмдә актив, диалогта үзлектән сорау бир бирә, яхшы аралаша.								
Уртача дәрәжә 1,7-2,6 балл		Сүз байлыгы бар, тәрбияче ярдәмендә аралаша.								
Уртачадан түбән дәрәжә 1-1,6 балл		Аңлый, русча җавап бирә.								

Уку елы ахырында уртанчылар, уку елы башында зурлар, рус төркемендә тәрбияләнүче татар балаларының татар телен үзләштерү дәрәжэләрен билгеләү

№	Баланың исеме, фамилиясе	Сүз байлыгы		Бәйләнешле сөйләм				Иллюстрациягә карап әкиятнең исемең атау	Нәтижә	
		Ягымлы сүзләр куллану	Боерыкны куллана белү	Үзәң турында сөйләү	Нинди? Нишли? соравына җавап бирү	Уенчыклар санау (ничә?)	Аралаша белү (диалог)		Баллар	Дәрәжә
1	Абдуллина Зиля									
2	Бубнов Артем									
3	...									
Нәтижэләрне бәяләү										
Югары дәрәжә 2,7-3 балл		Бала сөйләмдә актив, диалогта үзлектән сорау бирә, яхшы аралаша.								
Уртача дәрәжә 2-2,6 балл		Сүз байлыгы бар, тәрбияче ярдәмендә аралаша.								
Уртачадан түбән дәрәжә 1-1,9 балл		Аңлый, русча җавап бирә.								

II нче бүлек. Эчтәлек.

2.1. Балага үсеш юнәлешләре буенча белем бирү(биш белем өлкәсендә)

1. Социаль-коммуникатив үсеш. Балаларның Татарстан Республикасы, анда яшәүче халыклар, аларның хезмәте һәм профессияләре, туган як табигате турында белемнәрен уен эшчәнлегенә вакытында тирәнәйтү. Балаларда патриотизм хисләре; үзен туган шәһәре (авылы), республикасы, иленең гражданы итеп тану; шәһәр, республика, ил символикасына (флаг, герб, гимн) хөрмәт белән карауны һәм горурлану хисе тәрбияләү. Иҗтимагый чыгышы, расасы, теле, дине, җенесе һәм яшенә карамыйча, янәшәдә яшәүчеләргә (балаларга, өлкәннәргә) уңай мөнәсәбәт, түземлек (толерантлык); башка кешеләренң хисләре, фикерләре, теләкләренә, карашларына хөрмәт тәрбияләү, үзенең башкалар фикере белән риза булмавын дәлил итә яисә үз позициясен яклай белергә өйрәтү. Башка ил, этнос халыклары белән позитив аралашуның, хезмәттәшлек итүнең мәгънәсен аңлату. Якындагы социумда үз урынын, теге яки бу төркемдәгә кешеләргә нинди мөнәсәбәттә булуы (балалар бакчасындагы төркем яисә бию түгәрәгә әгъзасы, спорт мәктәбе укучысы, булачак гимназист һ. б.) турында күзаллаулар формалаштыру. Гаилә тарихына (карт бабай, бабай, карт әби, әби) карата кызыксыну тәрбияләү. Гаилә белән горурлану хисләре, гаилә әгъзаларының уңышларына сөенү, бүләкләрен игътибарсыз калдырмау күнекмәләре тәрбияләү. Идел буе халыкларының әдәби әсәрләре, нәфис һәм мультипликацион фильмнары, әйләнә-тирәдәгә тормыш турындагы күзаллауларын сюжетлы-рольле һәм режиссёрлык уеннарында ижади куллануларына булышлык итү. Балаларның сәхнәләштерү һәм кую өчен Идел буе халыкларының әкиятләрен, шигърьләрен, җырларын, биюләрен мөстәкыйль сайлап алуларын хуплау; куелачак спектакльгә кирәкле атрибутлар һәм декорацияләр әзерләргә, үзара вазифаларны билгеләргә һәм рольләр бүлешергә булышу. Театральләшкән эшчәнлектә театрның төрле төрләрен (бибабо, бармак, курчак, рәсемнәр һ. б. театрлар) куллану. Сәхнә сәнгәтенә карата кызыксыну үстерү. Коллективта сүзле уеннар уйнарга омытышларын хуплау. Идел буе халыклары уеннарын уйнау тәҗрибәсен баепу.

2. Танып-белү үсеше. Туган як тарихы, мәдәнияты, сынлы сәнгать, туган якның табигате белән таныштыру исәбенә балаларның күзаллауларын киңәйтү. Туган як табигате, климаты, кешеләренә тормышы белән таныштыруны дәвам итү. Үз шәһәренә (авылының) истәлекле урыннары, халык һөнәрләре, милли кухня, Татарстан Республикасы халыкларының тел культурасы белән таныштыру. Картада туган шәһәр, республикасын, башкаланы, Татарстандагы әре шәһәрләре (Әлмәт, Яр Чаллы, Түбән Кама, Бөгелмә, Яшел Үзән һ. б. ны) күрсәтә һәм атый белергә өйрәтү. Борынгы шәһәрләр (Биләр, Болгар), аларның тарихы, культурасы, көнкүреше белән таныштыру. Авыл һәм шәһәр кешеләренә көнкүрешен чагыштырырга өйрәтү. Татар һәм рус халкының яши торган өе, йорт кирәк-яраклары, өс киёмнәре үзенчәлекләренә игътибар итү. Туган шәһәрәндә бара торган позитив үзгәрешләре (балалар бакчалары, спорт комплекслары, театрлар һ. б. төзелү) күрә белергә өйрәтү. Казанның әре промышленность һәм сәүдә үзәге булуы, татар халкының элек-электән игенчелек, терлекчелек, күн эшкәртү, сәүдә белән шөгылләнүе турында балаларга сөйләү. Туган шәһәрәнен, башка шәһәрләренә символикасын өйрәнүне дәвам итү, үз халкының бер өлеше булуын аңлый белергә ярдәм итү. Милли һәм дөнья культураларының үткәнә һәм бүгенге сәнә балаларны яқынайту. Музыка һәм театр сәнгатенә күренекле шәхесләре, аларның тормыш һәм ижат юллары белән таныштыру (композиторлар: С. Садыкова, С. Сәйдәшев, Ф. Яруллин һ. б., жырчылар: Ф. Шаляпин, И. Шакиров, Р. Ибраһимов һ. б., театр режиссёрлары: М. Сәлимжанов, К. Тинчурин һ. б., В. Качалов, Г. Камал исемендәге театр актёрлары һ. б.). Аларның тормышларына һәм эшчәнлекләренә кызыксыну уяту. Күренекле фән эшлекләренә тормышы һәм эшчәнлекләре белән таныштыру (Н. И. Лобачевский, К. Ф. Фукс, И. М. Симонов, Н. Н. Зинин, А. М. Бутлеров, А. Е. Арбузов һ. б.). Балаларның танып белүгә карата кызыксынуларын канәгәтләндерү, Казан (Идел бие) федераль университеты укытучылары һәм аны тәмамлаучылар турында мәгълүмат бирү. Милләтебез каһарманнарының Бөек Ватан сугышында күрсәткән батырлыклары турында сөйләү (М. Жәлил, Г. Гафиятуллин, М. П. Девятаев, П. М. Гаврилов, Н. Г. Столяров һ. б.). Эти-әниләре балаларга әби һәм бабаларының сугышта алган бүләкләре турында сөйләргә жәлеп итү. Ватанны саклаучыларга карата хөрмәт хисләре тәрбияләү (һәйкәлләр,obeliskларга чәчәкләр кую һ. б.). Табигатьне саклау биеча балаларның биемнәрен тирәнәйтү. Туган якның тере һәм тере булмаган табигатенә сакчыл караш тәрбияләү, табигатькә катнашуыңнан соң туган уңай һәм тискәре нәтижәләре алдан күрә белергә өйрәтү, табигатьнең ресурсларына сакчыл мөнәсәбәт

тәрбияләү, аны рациональ файдалану күнекмәләре формалаштыру. Үсемлек һәм жыләкләрне жыю кагыйдәләре белән таныштыру. Дәүләт тыюлыклары, анда яшәүче тереклек ияләре, Татарстан Республикасының Кызыл китабына кертелгән үсемлек (флора) һәм хайваннар (фауна) төрләре белән таныштыруны дәвам итү. Хайваннар һәм үсемлекләр дөньясында сирәк очрый торган төрләргә сакчыл караш кирәклеген балаларның аңнарына җиткерү. Татарстанның елга, күлләрендә яшәүче тереклек ияләре белән таныштыру. Кеше тормышында чишмә, елгаларның тоткан урыны, әһәмияте турында сөйләү. Республика сулыкларын чиста тотарга теләк уяту. Туган як табигатенең матурлыгына, андагы форма, ис, төс муллыгына игътибар итү. Табигатьтәге үзгәрешләрне күрә белергә өйрәтү.

3. Сөйләм үсеше. Балаларны матур әдәбият әсәрләре, халык әкиятләре, фольклоры белән таныштыру. Татар теленә карата тотрыклы кызыксыну үстерү. Мәгълүмати аралашу технологияләре, аудио- һәм видеооязмалар, уку-уку методик комплектлары ярдәмендә предметны, аның билгесен, хәрәкәтен белдерүче сүзләргә актив кулланышка кертү, гади аралашу өчен кирәк булган сөйләм берәмлекләре байлыгы булдыру. Балаларның сүз байлыгын арттыру. Төзелеш ягыннан катлаулы булмаган хикәя һәм сорау җөмлөләр төзү күнекмәләрен ныгыту. Үзе турында, бер кеше гамәлләрен сурәтләгән ситуатив картиналар сериясе буенча, сюжетлы рәсемнәр, үз күзәтүләреннән чыгып, зур булмаган (3–5 җөмлөлә) хикәяләр төзи белергә өйрәтү. Балаларның төрле эшчәнлек вакытында татар халык фольклор әсәрләрен, еш кулланыла торган сүзләр һәм әйтемләрне файдалануга омтылышларын хуплау. Татар телендә сөйләүче әңгәмәдәшенең сөйләмен тыңлый белүне формалаштыру, нәрсә турында сөйләгәннен аңларга тырышу, телне аз белүенә карамастан, аның белән әңгәмәгә кереп, аралашырга омтылышын хуплау.

Балаларны татар телен киләчәктә (башлангыч мәктәптә) тагын да аңлабрак, төшенеп өйрәнергә әзерләү.

4. Нәфис сәнгать үсеше. Балаларны татар халкының сәнгате (музыка, бию, рәсем сәнгате, матур әдәбият әсәрләре), анда яшәүче атаклы кешеләр белән таныштырып, аларда әхлакий-патриотик хисләр тәрбияләү. Милләтебезнең дини йолалары, халык авыз иҗаты, сынлы сәнгате һәм архитектурасы, музыка сәнгате белән таныштыру балаларда Туган илне ярату хисе тәрбияләргә булыша. Милли орнамент элементлары белән таныштыруны дәвам итү. Балалар белән «яшәү агачы» образын карау. Балаларның игътибарын композициянең үзенчәлегенә (симметриясез), шул ук вакытта төрле төсләр файдаланылган чәчәк бәйләменә юнәлдерү. Төрле

материаллар кулланырга, реаль һәм әкияти образларны (Идел бue халыклары әкиятләрендәге геройларны да кертеп) сурәтләүнең төрле ысулларын берләштерергә мөмкинлекләр бирү. Республика тормышында булган истәлекле вакыйгаларны рәсемнәрдә чагылдыра белүләрен хуплау. Балаларның эшләрен бергәләп карау, нәрсә ясаганнары турында сөйлә белергә өйрәтү. Балаларга эшләренә тематикасын киңәйтүгә булышлык итү. Актүбә һәм Шәмәрдән уенчыкларын натурадан карап әвәли һәм аларның характерлы үзенчәлекләрен бирә белергә өйрәтү. Ике-өч фигурадан торган скульптура төркемнәрен катлаулы булмаган сюжетларга («Сабантуйда», «Чәй эчкәндә», «Ат чабышлары» һ. б.га) берләштерү. Идел бue халыкларының әдәби әсәрләре геройларын күзаллау юлы белән әвәли белү күнекмәләрен формалаштыру. Туган шәһәре (авылы) тормышындагы вакыйгаларны чагылдыручы сюжетларны мөстәкыйль сайлай белүләрен активлаштыру. Башка белем бирү өлкәләренә эчтәлегә белән яраклаштырып, балалар эшләренә тематикасын киңәйтү. Балаларны Г. Тукай әсәрләре һәм аның ижатын чагылдыручы сәнгать төрләре (Ф. Яруллинның «Шүрәле», Ә. Бәшировның «Су анасы» балетлары, Н. Жигановның «Кырлай» симфониясе, Б. Урманче, И. Казаков, Б. Әлменов, Ф. Әминов һ. б. ның сынлы һәм рәсем сәнгатьләре әсәрләре) белән таныштыруны дәвам итү. Сәнгатькә карата уңай караш формалаштыру. «Казан» милли-мәдәни үзегенә милли-мәдәният музееда булу, анда борынгыдан сакланып калган өй кирәк-яраклары: көмеш поднослар, савыт-саба, бизәк төшерелгән бакыр кувшиннар, комганнар, йорт хайваннары фигуралары формасындагы бронза йозаклар; жәмәгәт биналарының интерьерларын һәм экстерьерларын бизәүче декоратив композицияләр белән таныштыру. Борынгы бизәнү әйберләрен: йөзекләр, алкалар, беләзекләр, чулпылар, яка чылбырлары, хәситәләр һ. б.ны карау. Хәзергә заман рәссам-ювелирларның (И. Фазылжанов, С. В. Ковалевская, В. О. Ковалевский һ. б.ның) ижатлары белән таныштыру. Балаларның игътибарын бизәнү әйберләренә милли үзенчәлекләренә юнәлдөрү. Татар халкының үзенчәлекле сәнгати һөнәре булган укабелән чигү турында сөйләү. Чигелгән түбәтәйләр, хатынкызының бәрхет аяк киеме, күкрәкчәләр, калфаклар һ. б.ны карау. Бигрәк тә популяр булган композицияләргә – «алтын каурый», чәчәк бәйләме, кошлар, бодай башагы, йолдызлар һәм ярымай мотивларына һ. б.га игътибар итү. Туган шәһәр (авыл) архитектурасы – мәчет һәм храм архитектуралары (Кол Шәриф мәчете, Раифадагы Богородицкий ир-атлар монастыре) белән таныштыру эшен дәвам итү.

Балаларны татар халкының музыка культурасына якынайту. Татар композиторларының музыкаль эсәрләрен тыңлау. Татарстан Республикасы, Россия Федерациясенең Дәүләт гимнлары белән таныштыру. Горурлык хисләре тәрбияләү.

5. Физик үсеш. Татар халык хәрәкәтле уеннарын, физминуткалар кулланып балаларның хәрәкәт активлыгын үстерү, татар халык бәйрәмнәре, халык уеннары аша балаларның физик үсешен камилләштерү. Чәй янына бирелә торган милли камыр ризыклары: гөбәдия (дөгә, йөзем һәм йомырка белән), кабартма, бавырсақ, талкыш-кәлвә, чәкчәк, кош теле белән таныштыру. Балаларга республикадан читтә дә танылган дөвалану-ял итү урыннары һәм санаторийлар («Васильево», «Сосновый бор» («Нарат урманы»), «Крутушка», «Бакирово», «Санта» һ. б.) белән танышу мөмкинлеген бирү. Хәрәкәтле халык уеннарын үзгәртеп төрләндерү кү-некмәләре бирү. Милли уен-ярышларда («Таяк тартыш», «Аркан тартыш», «Капчык белән сугыш» һ. б.да) катнашасы килү теләген уяту. Кеше тормышында спортның әһәмияте турында күзаллау формалаштыру. Милли спорт төре – көрәш белән таныштыру. Спорт өлкәсендәге билгеле уңыш-казанышлар белән таныштыру. Идел буе халыкларының төрле эчтәлекле уеннарын мөстәкыйль эшчәнлек вакытларында файдалана белү күнекмәләрен ныгыту. Хәрәкәтле уеннарда балаларда көч, җитезлек, кыюлык, тәвәккәллек, түземлек кебек сыйфатлар тәрбияләү. Уен нәтижәсен гадел бәяли белүләрен хуплау. Халык уеннары белән кызыксынуларын үстерү.

2.2. Беләм бирүдә эш төрләре һәм формалары Татар телен өйрәтүдә кулланыла торган чаралар.

Эшчәнлек эшкәртмәләре, диагностика материаллар.

Тавышлы күрсәтмәлелек (һәр проект өчен аудиоязмалар, анимацион сюжетлар, мультфильмнар).

Картиналы һәм картиналы-дидактик күрсәтмәлелек (таратма һәм күрсәтмә рәсемнәр, жырлы-биюле уеннар, театр эшчәнлеген өчен материаллар).

Символик, график күрсәтмәлелек (пиктограммалар).

Күләмле күрсәтмәлелек (макетлар, муляжлар, уенчыклар)

Интерактив уеннар.

Эш дәфтәрләре.

Эш төрләре һәм формалары

Программа бурычларын үтәүдә эш формаларының, практик гамәли алымнарның, чараларның әһәмияте зур. Төп эш төрләре булып түбәндәгеләр тора:

1. Предметлар белән эш: тасвирлау, уенчык белән диалог төзү, уен һәм әкиятләрдәкатнашу.
2. Рәсемнәр белән эш: тасвирлау, үстерешле диалог.
3. Сюжетлы-рольле уеннар;
4. Әйлән-бәйлән, жырлы-биюле уеннар өйрәнү (аудиоязмагатаянып).
5. Театральләштерү, сәхнәләштерү (бармак театры, битлекләр, костюмнар, театр күрсәтү (әти-әниләргә, башка төркембалаларына).
6. Хәрәкәтле уеннар: туп белән уеннар, “Командир” уены, әйлән-бәйлән уен, зарядка уеннары.
7. Ижади һәм ситуатив уеннар: рольле уеннар, интервью, ситуатив күнегүләр.
8. Ситуатив, логик күнегүләргә ишетеп, аңлап эшләү.
9. Үстерелешле диалоглар (зурлар һәм яшьтәшләре белән үзарааралашу).
10. Аудиоязмалар тыңлау, кушылып әйтү, жырлау, кабатлау, ишеткән сүзне рәсемдә табып күрсәтү.
11. Анимацион сюжетлар, мультфильмнар карау.
12. Интерактив уеннар.

2.3.Комплекслы – тематик план

2.3.1. “Туган телдә сөйләшәбез”, “Татарча сөйләшәбез (“Уйный- уйный үсәбез”)

УМКлары буенча зурлар төркемендә белем бирү эшчәнлегенә комплекслы – тематик планы

Максат: Үзара һәм зурлар белән көндәлек тормышта татарча аралашуга чыгу.

Бурычлар: 1. Сүз байлыгын арттыру, сөйләм күнекмәләре формалаштыру.

2. Гади сорауларны аңлап җавап бирү, мөрәҗәгать итә белү, көндәлек яшәештә аралашу.

3. Әдәпле итеп кара-каршы сөйләшә белү күнекмәләрен тәрбияләү.

Блок темалары	Белем бирү эшчәнлегенә темасы	Эшчән лек саны	Бурычлар	Кулланма методик эсбаплар
1. «Яхшы сүз-жан азыгы»	Танышу	1	1.Дуслык хисләре тәрбияләү. 2.Бер-берсенә карата ихтирамлы булу теләге үстерү. 3.Балаларны үз исемен , эти- әнисенә, иптәшләренә исеменән хәтердә калдырырга, эндәшкәндә ачык, аңлаешлы итеп исеме белән эндәшергә өйрәтү.	Өй макеты. Күрсәтмә рәсемнәр. Битлекләр. “Уйный-уйный үсәбез”аудиоязма 1 З.М.Зарипова “Татарча сөйләшәбез” 5-6 яшь, 9 бит.
	Ягымлы сүзләр	1	1. Туганлык хисләре тәрбияләү. 2.Диалогик сөйләм үстерү. 3. Урганчылар төркемендә алган белемнән барлау, активлаштыру.	Ф.Ю. Юсупов. “Балалар бакчасы” (хрестоматия) 521 бит. З.М.Зарипова “Туган телдә сөйләшәбез” 5-7 яшь, 20-21 бит. З.М.Зарипова “Татарча сөйләшәбез”. 5-6 яшь 9-10 бит.
	Сыйла	1	1. Өлкәннәргә карата хөрмәт хисләре тәрбияләү. 2.Балаларның фикри эшчәнлеген үстерү. 3.Тема буенча алган белемнән гомумиләштерү.	Проект“Уйный-уйный үсәбез”5-6 яшь, аудиоязма 1. Мультимедия эш дәфтәре.Өй макеты. Битлекләр. Күрсәтмә рәсемнәр.

2. А.Алиш ижаты	А.Алиш- балалар язучысы.	1	1.А Алиш әкиятләре аша балаларда уңай сыйфатлар тәрбияләү. 2.Балаларга әсәрнең әчтәлегенә төшенергә булышу. 3. Балаларда А. Алиш әсәрләренә кызыксыну уяту.	А.Алишның портреты, китаптар, иллюстрацияләр
	А.Алиш “Каз белән аккош”	1	1. А. Алишның әсәрләренә кызыксыну уяту һәм балаларда сәламәтлекне саклау, ныгыту кебек яхшы сыйфатларга карата уңай мөнәсәбәт тәрбияләү. 2.Әкиятнең әчтәлеген аңларга булышу, бәйләнешле сөйләм телен үстерү. 3. Балаларны татар язучысы А. Алиш әсәрләре белән таныштыру.	К.В.Закирова Балачак аланы. 160 бит . З.М.Зарипова “Туган телдә сөйләшәбез” 5-7 яшь, 22- 23 бит. А.Алишның портреты, китаптар, “Көчле һәм көчсез малай” рәсеме.
	«Чукмар белән Тукмар» .	1	1.Татар теленә карата кызыксыну тәрбияләү. 2. Диалогик сөйләм күнекмәләрен үстерү. 3. Балаларны А.Алиш әкиятләре белән таныштыруны дәвам итү.	Кәрзин.З.М.Зарипова “Татарча сөйләшәбез”, 5-6 яшь, 12 бит Мультимедия эш дәфтәре. Яшелчәләр, мультфильм
3. Хуш киләсен, ямьле көз!	Жәйләр үтте, көзләр житте.	1	1. Балаларда матур әдәбият әсәрләренә кызыксыну тәрбияләү. 2.Фикер йөртә белү сәләтен үстерү. 3. Әйләнә-тирә белән танышу барышында балаларның татарча сөйләшү күнекмәләрен камилләштерү.	Рәсем”Көзгә табигать “, З.М.Зарипова “Туган телдә сөйләшәбез” 5-7 яшь 25 бит. “Көз”. Х Халиков. “Балачак аланы”, 187 бит. Ел фасыллары рәсемнәре.
	Көзгә табигать.	1	1.Табигатькә сакчыл караш тәрбияләү. 2.Балаларның игътибарлылыгын үстерү. 3.Көз турында белемнәрен гомумиләштерү.	Рәсемнәр. “ Туган телдә сөйләшәбез” аудио-кушымта 4-5 яшь № 4 -5. Төрле төстәге яфрактар.
	“Шалкан”.	1	1.Күзәтүчәнлек һәм кызыксынучанлык	З.М.Зарипова “Татарча

			сыйфатлары тәрбияләү. 2.Балаларның көзге уныш турындагы күзаллауларын үстерү. 3.Яшелчәләр турындагы белемнәрен ныгыту.	сөйләшәбез”, 5-6 яшь 11-12 бит. Анимацион сюжет. Проект “Уйный-уйный үсәбез” аудиоязма 3.
4. Көз күчтәнәчләре	Яшелчәләр күргәзмәсенә сәяхәт	1	1.Зурлар хезмәтенә хөрмәт тәрбияләү. 2. Балаларның зиһенен, уйлау, фикерләү сәләтен үстерү. 3.Яшелчәләр турындагы белемнәрен системалаштыру, алган белемнәрен уен барышында кинчрәк файдалану күнекмәләрен камилләштерү.	З.М.Зарипова “Туган телдә сөйләшәбез “ 5-7яшь, 27 бит. Р. С. Исаева “200 игр” II кисәк, 8 бит. Рәсемнәр.
	Сыйлы-быз	1	1 .Әдәпле итеп кара-каршы сөйләшә белү күнекмәләрен тәрбияләү. 2.Үзара һәм зурлар белән көндәлек тормышта татарча аралашуга чыгу, диалогик сөйләмне үстерү. 3. Гади сорауларны аңлап җавап бирү.	З.М.Зарипова “Татарча сөйләшәбез” 5-6 яшь, 12-13 бит. Яшелчәләр, Акбай, Мияу, кәрзин.
	“Баллы кишер”	1	1.Балаларда өлкәннәргә булышу телгә тәрбияләү. 2.Хәтер, уйлау сәләтен үстерү. 3.Яшелчәләр турында белемнәрен ныгыту.	Анимацион сюжет . Р.С. Исаева “200 игр” часть II, 9 бит. 6 уен Проект“Уйный-уйный үсәбез”5-6 яшь, аудиоязма 2.
	Түтәлләрдә үсте яшелчә	1	1. Аралашу вакытында сөйләм культурасын тәрбияләү. 2.Хәтер сәләтен үстерү. 3. Исемнәрен сыйфатлар белән бәйләп сүзтезмәләр төзү өстендә эшләү.	Битлекләр:Кишер, алма. Руль. Проект“Уйный-уйный үсәбез”5-6 яшь, аудиоязма 6. К.В. Закирова “Балачак аланы”, 512 бит. З.М.Зарипова“Татарча сөйләшәбез”5-6 яшь, 15 бит.

Яшелчә ләр кибете	1	1.Балаларда бер-берсенә карата хөрмәт, дустанә мөнәсәбәт тәрбияләү.2.Балаларның зиһенен, уйлау, фикерләү сәләтен үстерү.3.Грамматик конструкциядә сүзләрне ныгыту.	Яшелчәләр, З.М.Зарипова “Татарча сөйләшәбез” 5-6 яшь, 21 бит. “Көзгә эшләр”-рәсем
Бар матур бакча	1	1.Балаларда бер- берсен тыңлый белү сыйфаты тәрбияләү.2. Үзләштерелгән сүзләр һәм грамматик конструкцияләр ярдәмендә сөйләм телен үстерү. 3.Матур итеп татарча сөйли белүләренә ирешү, сорауларга тулы җавап алу.	Эш дәфтәре Проект“Уйный- уйный үсәбез”5-6 яшь, аудиоязма б. З.М.Зарипова “Татарча сөйләшәбез” 5 -6 яшь, 16-17 бит. Битлекләр: кишер, суган, кыяр, бәрәңге. Руль
Шалкан әкиятә.	1	1.Күзәтүчәнлек һәм кызыксынучанлык сыйфатлары тәрбияләү.2.Балаларның көзгә уңыш турындагы күзаллауларын үстерү. 3.Яшелчәләр турындагы белемнәрен ныгыту.	З.М.Зарипова “Татарча сөйләшәбез” (УМК 3-эшчәнлек). Битлекләр: эти, эни, кыз, малай, эт Акбай, пәси Мияу, әби,бабай. Проекцион техника
Куян күчтәнәче.	1	Яңа сүзләр белән таныштыру. Грамматик конструкцияләрне формалаштыру. Хәтер сәләтен үстерү.	З.М.Зарипова “Татарча сөйләшәбез” (УМК 5- эшчәнлек).Таратма рәсемнәр: чиста һәм пычрак кишер (алма), зур һәм кечкенә кишер (алма). Уенчык куян. Кәрзин. Һәр балага житәрлек кишер, алма муляжлары. Аудиоязма 3.
Серле кәрзин	1	Зурлар хезмәтенә хөрмәт тәрбияләү. Балаларның зиһенен,уйлау, фикерләү сәләтен үстерү.Яшелчәләр турындагы белемнәрен системалаштыру, алган белемнәрен уен барышында кичрәк файдалану күнекмәләрен камилләштерү.	З.М.Зарипова “Татарча сөйләшәбез” (УМК 7- эшчәнлек).Һәр балага житәрлек кишер муляжлары. Уенчык эт. Кәрзин.Уенчыклар: куян, эт, пәси, курчак, аю.Аудиоязма 4-5

Серле янчык	1	Аралашу вакытында сөйләм культурасын тәрбияләү. Хәтер сәләтен үстерү. Исемнәрне сыйфатлар белән бәйләп сүзтезмәләр төзү өстендә эшләү	Серле янчык. Һәр балага житәрлек төрле зурлыктагы муляжлар: кишер, суган, бәрәңге.Аудиоязма 7. (УМК 10-эшчәнлек).
Серле кәрзин	1	Яңа сүз белән таныштыру. Грамматик конструкция-ләрне формалаштыру. Фикер сәләтен үстерү.	Бабай (курчак). Кәрзин. Һәр балага житәрлек муляжлар: кыяр, кишер, суган, бәрәңге.Эш дәфтәре. (УМК 11-эшчәнлек 3.М.Зарипова “Татарча сөйләшәбез”)
Мультфильм “Эш беткәч, уйнарга ярый”.	1	Мультфильмның эчтәлеген аңларга булышу. Татарча өйрәнергә теләк уяту.	3.М.Зарипова “Татарча сөйләшәбез”Мультимедия проекторы, компьютер.
Без хезмәт яратабыз	1	Яңа сүзләр белән таныштыру. Фикер сәләтен үстерү. Аралашу теләге тудыру	3.М.Зарипова “Татарча сөйләшәбез” (УМК 13-эшчәнлек). 1 зур, төрле төстәге 4 кечкенә кәрзин. Һәр балага житәрлек муляжлар:кишер, кыяр, суган, кәбестә, бәрәңге. Күрсәтмә рәсемнәр: 1 кәбестә - 10 кәбестә. Ясалган рәсемнәр.Аудиоязма 9-11.
Яшелчәләр кибете	2	Балаларда бер-берсенә карата хөрмәт, дустанә мөнәсәбәт тәрбияләү. Балаларның зиһенен, уйлау, фикерләү сәләтен үстерү. Грамматик конструкциядә сүзләрне ныгыту.	Һәр балага житәрлек муляжлар: кыяр, суган, кәбестә, бәрәңге. Эш дәфтәре. “Татарча сөйләшәбез” УМК 14-эшчәнлек
Уйный-уйный эшлибез	1	Күзәтүчәнлек, игътибарлылык тәрбияләү. Хәтер, уйлау сәләтен үстерү.	Битлекләр: кишер, суган, кыяр, бәрәңге. Руль. Аудиоязма 12.

			Үзөбөзүнөң төбөктө үстөрөлгөн яшелчэләрне танып, дөрес итеп әйтү күнекмәләре булдыру.	(З.М.Зарипова “Татарча сөйләшәбез” УМК 15-эшчәнлек).
5.Төсләр	Төсләр дөнъясы	2	Яңа сүзләр белән таныштыру. Хәтер, фикер сәләтен үстерү. Аралашу теләге тудыру.	Уенчык эт Акбай, пәси Мияу. Таратма һәм күрсәтмә рәсемнәр: кызыл туп, сары туп, кызыл алма, сары алма. Сары, кызыл туплар.Аудиоязма 13(а,б)-19.(УМК 16-эшчәнлек З.М.Зарипова “Татарча сөйләшәбез”).
	Төсләр дөнъясы	2	Балалар төсләрне дөрес әйтүләренә ирешү.	Күрсәтмә рәсемнәр: яшел, кызыл, сары алмалар, туплар. Эшдәфтәре,карандашлар.Аудиоязма 20. (УМК 17-эшчәнлек З.М.Зарипова “Татарча сөйләшәбез”)
	Мультифильм карау “Чукмар белән Тукмар”	1	Балаларны татар балалар язучысы А.Алиш белән таныштыру. Мультифильмның эчтәлеген аңларга булышу. Геройларның әхлакый сыйфатларына бәя бирә белергә өйрәтү	А.Алишның китаплары, Мультимедия проекторы, компьютер
	Юл мажаралары	1	Мультифильмның эчтәлеген аңларга булышу. Өйрәнгән сүзләренә сөйләмдә активлаштыру	Мультимедия проекторы, компьютер (УМК 18-эшчәнлек З.М.Зарипова “Татарча сөйләшәбез”).
4. Ашамлыклар	Яшелчә салаты	1	Хезмәт жимешенә карата хөрмәт тәрбияләү. Үзләштерелгән сүзләр һәм грамматик конструкцияләр ярдәмендә балаларның диалогик сөйләм телен үстерү. Яшелчәләренә дөрес куллана белү	Муляжлар: кишер, суган, кәбестә, бәрәңге, помидор, кыяр. Аудиоязма 21,21(а). (УМК 19-эшчәнлек).

			күнекмэләре булдыру.	
Яшелчә ю	1	Яңа сүз белән таныштыру. Өйрәнгән сүзләрне сөйләмдә активлаштыру. Хәтер, фикер сәләтен үстерү.	Муляжлар: кишер, суган, кәбестә, бәрәңге, помидор, кыяр. Эш дәфтәре. (УМК 20-эшчәнлек).	
“Кем эшләми, шул ашамый”	1	Балаларда хезмәттә катнашу теләге тәрбияләү. Хәтер сәләтен үстерү. Яшелчәләрнең исемнәрен башка сүзләр белән бәйләп грамматик конструкцияләр төзи белү күнекмәләрен камилләштерү.	Мультимедия проекторы, компьютер (УМК 21-эшчәнлек).	
Яшелчәләр кибете	1	Яшелчәләрнең исемнәрен башка сүзләр белән бәйләп грамматик конструкцияләр төзи белү күнекмәләрен камилләштерү. Тема буенча алган белемнәрен активлаштыру.	Муляжлар: кишер, суган, кәбестә, бәрәңге, помидор, кыяр. (УМК 22-эшчәнлек).	
Уйныйбыз да, жырлыйбыз да	1	Бер-беренә бүлдермичә тыңлый белү сыйфатын тәрбияләү. Игътибарлылык үстерү. Тема буенча алган белемнәрен активлаштыру.	Төрле зурлыкта һәр балага житәрлек муляжлар: суган, кишер, кыяр, кәбестә, бәрәңге, алма, (кызыл, сары, яшел). Аудиоязма 22,22(а) (УМК 23-эшчәнлек).	
Уңыш бәйрәме	1	Балаларда хезмәттә катнашу теләге, бер-берсен тыңлай белү сыйфаты тәрбияләү. Диалогик сөйләмне үстерү. Алдагы	Һәр балага житәрлек суган, кишер, кыяр, кәбестә, алма муляжлары һәм яшелчә битлекләре. 4 кәрзин.	

			шөгылдә өйрэнгән сүзләрне кулланышка кергү.	Аудиоязма 24, 22 (УМК 24-эшчәнлек <i>З.М.Зарипова “Татарча сөйләшәбез”</i>).
	Ашамлыклар	1	Яңа сүз белән таныштыру. Өйрэнгән сүзләрне сөйләмдә активлаштыру. Хәтер, фикер сәләтен үстерү.	Күрсәтмә һәм таратма ашамлык рәсемнәре: ипи, сөт, чәй, аш, ботка. Аудиоязма 25-28.(УМК 25-эшчәнлек <i>З.М.Зарипова “Татарча сөйләшәбез”</i>).
	Ашханә	2	Өйрэнгән сүзләрне сөйләмдә активлаштыру. Фикер сәләтен үстерү. Өдәплелек кагыйдәләрен тәрбияләү.	Таратма рәсемнәр: ашамлыклар.Эш дәфтәре Аудиоязма 28. (УМК 26-эшчәнлек <i>З.М.Зарипова “Татарча сөйләшәбез”</i>).
	Аш бүлмәсе	1	Балаларда гаилә әгъзаларына хөрмәт, ярату хисләретәрбияләү. Балаларның игътибарын, күрү хәтерен, тыңлау осталыгын үстерү. Күренешне игътибар белән карау, эчтәлеге буенча сорауларга җавап бирергә өйрәтү	Аю, куян битлеге. Төрле зурлыкта яшелчә муляжлары: кишер, кәбестә, алма. (УМК 27-эшчәнлек <i>З.М.Зарипова “Татарча сөйләшәбез”</i>).
	“Кибетгә”	2	Уен процессында балаларның игътибарлылыгын камилләштерү, сүзлек запасын баету. Өдәплелек кагыйдәләрен тәрбияләү.	Эш дәфтәре. Таратма рәсемнәр: ашамлыклар. Төсле карандашлар. (УМК 29-эшчәнлек).
5.Савыт- саба	“Туган көн”	1	Савыт-сабага сакчыл караш, дәрәс куллана белү күнекмәләре тәрбияләү. Өдәплелек сыйфатлары тәрбияләү. Хәтер сәләтен үстерү. Балаларга исем, сыйфат кулланып җөмләләр төзергә ярдәм итү.	Уенчык савыт-сабалар, рәсемнәр. <i>З.М.Зарипова</i> “Туган телдә сөйләшәбез”, 41 бит. Аудиоязма 30-33.(УМК 31-эшчәнлек).
	“Курчак Алиягә булыш”	1	Савыт-сабага сакчыл караш, дәрәс куллана белү күнекмәләре тәрбияләү.Уйлау, фикерләү сәләтен	Уенчык курчак. Сулы савыт сөлге,савыт-сабалар тәлинка, кашык.

			үстөрү. Сыйфат-исем, исем-фигыль конструкциялэрен формалаштыруны дэвам итү.	(УМК 32-эшчәнлек).
	“Өч аю”	1	Савыт-сабага сакчыл караш, дөрөс куллана белү күнекмэлэре тәрбиялэү. Логик фикерлэү сэләтен үстөрү. Жөмлэдә һәр сүзне үз урынына куеп сөйлэргә күнектерү.	Уенчыклар, диск, рәсемнәр. (УМК 33-эшчәнлек).
	Чэй табыны эзерлибез	2	Табын янында үз-үзеңне әдәпле тоту кагыйдэлэре тәрбиялэү. Балаларнын фикри эшчәнлеген үстөрү. Өйрәнгән сүзләрне сөйләмдә активлаштыру.	Төрле зурлыктагы һәм төстөгә (сары, кызыл, яшел, зәңгәр) савыт – саба: тәлинкә, кашык, чынаяк муляжлары, рәсемнәре. Аудиоязма 34-36. (УМК 34-эшчәнлек).
	Төсле чынаяклар	2	Балаларга нинди? кем? нәрсә? нәрсә кирәк? нәрсә бар? төшенчэләрен аңлату. Бирелгән сорауга дөрөс һәм аңлаешлы җаваплар бирә белүне үстөрү.	Кызыл, сары, яшел төстөгә уенчык кашыклар, тәлинкәләр, чынаяклар яки рәсемнәр. Аудиоязма 37.(УМК 35-эшч.)
	“Чисталыкта-матурлык”	1	Мультфильмның эчтәлеген аңларга булышу. Татарча өйрәнергә теләк уяту.	Мультимедия проекторы. (УМК 36-эшч.)
	Савыт-саба кибетендә	1	Балаларга исем, сыйфат кулланып жөмлөләр төзәргә ярдәм итү	Уенчык савыт-сабалар, рәсемнәр. З.М.Зарипова “Туган телдә сөйләшәбез”, 41 бит.
6.Киёмнәр	Туган көнгә яңа киёмнәр	1	Өс- баш, аяк киёмнәрен төркемнәргә аерырга өйрәтү.	Курчак. Киёмнәр, рәсемнәр. З.М.Зарипова“Татарча сөйләшәбез” 5 -6 яшь,47 бит. (УМК 37-эшчәнлек).
	Киёмнәр кибетендә	1	Өйрәнелгән сүзләрне кулланып, жөмлөләр төзи белүгә ирешү.	Тартмада төрле төстөгә футболкалар, күлмәкләр,

			сарафаннар, чалбарлар. Кәгазьдән ясалган кыз, малай курчаклары һәм киёмнәре. Буяр өчен рәсемнәр(УМК 38- эшчәнлек).
Курчакны киендер	1	Халык сәнгате аша балаларда зәвык, матур итеп киенергә теләк тәрбияләү. Ишетү сәләтен үстерү. Балаларның киёмнәр турында алган белемнәрен системалаштыру, милли киёмнәргә генә хас булган үзенчәлекләрен ачыклау.	Милли киёмнәр кигән курчаклар, рәсемнәр. З.М.Зарипова “Туган телдә сөйләшәбез” методик кулланма 5-7 яшь, 48 бит.
Без киенәбез	1	Анимацион сюжет ярдәмендә сөйләм күнекмәләрен камилләштерү	Төрле төстәге күлмәкләр, чалбарлар. Аудиоязма 38. (УМК 39-эшчәнлек <i>З.М.Зарипова</i> <i>“Татарча сөйләшәбез”</i>).
Киенергә ярдәм ит	1	Киёмнәргә карата сакчыл караш тәрбияләү. Ярдәмчеллек сыйфатлары тәрбияләү.	Төрле төстәге күлмәкләр, чалбарлар. Аудиоязма 38. Мультмедия проекторы (УМК 40-эшчәнлек З.М.Зарипова“Татарча сөйләшәбез”).
Алия йокларга жыена	1	Бер-беренче бүлдермичә тыңлый белү сыйфаты тәрбияләү. Хәтер сәләтен үстерү. ”Киёмнәр” темасы буенча алган белемнәрен активлаштыру.	Күрсәтмә кәгазь курчаклар, күлмәкләр, чалбарлар. Уенчык кыз, малай курчаклары. Балалар санынча кәгазь курчаклар, күлмәкләр, чалбарлар. Аудиоязма 40-43. (УМК 41- эшчәнлек З.М.Зарипова “Татарча сөйләшәбез”)

	”Ни өчен киёмнәр югалган”	1	Бер-береңне бүлдермичә тыңлый белү сыйфатын тәрбияләү. Диалогик сөйләмне үстерү. Анимацион сюжет ярдәмендә сөйләм күнекмәләрен камилләштерү.Анимацион сюжет ярдәмендә сөйләм күнекмәләрен камилләштерү.	Мультимедия проекторы, киёмнәр (чалбар, күлмәк, сарафан, шорты һ.б.) рәсемнәре, эш дәфтәре. (УМК 42-эшчәнлек З.М.Зарипова “Татарча сөйләшәбез”).
7.Муса Жәлил	Муса Жәлил безнең күнелләрдә.	1	Муса Жәлилниң тормыш юлы һәм ижаты белән таныштыру	Муса Жәлилниң портреты, китаплар, М. Жәлил “Парашютсыз курчак”,23 бит. Аудио-кушымта 2-3 яшь (Маэмай), аудио кушымта-эхлак(“Чишмә”)
	“Батырлыкта-матурлык”	1	Балаларның хәрби һөнәрләр һәм аларның төрләре, хәрби техника турында белемнәрен формалаштыру.	А4 форматында хәрбиләр сурәтләнгән рәсем, танк рәсеме, З.М.Зарипова“Туган телдә сөйләшәбез” 5-7 яшь, 90-91 бит.
	Мультфильм “Камыр-батыр”	1	Мультфильмның эчтәлеген аңларга булышу. Аралашу теләге тудыру.	Мультимедия проекторы, компьютер.
8.Өй җиһазлары	Өстәл театры “Өч аю”	1	Балаларның актив лексикасына яңа сүzlәр керту. Татарча сөйләшү теләген үстерү. Ижади күзаллау, бер-берең карата ихтирам хисе тәрбияләү.	3 аю уенчыгы. Төрле зурлыктагы: өстәлләр, урындыклар, караватлар. Аудиоязма 49. З.М.Зарипова “Татарча сөйләшәбез” 5-6 яшь , 53 бит.
	Җиһазлар кибете	1	Өй җиһазларына карата сак караш,игътибарлылык тәрбияләү.Уйлау,ижади фикерләү сәләтен үстерү.Бәйләнешле сөйләм телен камилләштерү.	Эш дәфтәре. Төрле зурлыктагы рәсемнәр: өстәлләр, урындыклар, караватлар. (УМК 47-эшчәнлек).
	“Маша һәм өч аю”	1	Бер-береңне бүлдермичә тыңлай белү сыйфатын тәрбияләү .Уеннар	Проекцион техника, рәсемнәр. (УМК 48-эшчәнлек

			барышында балаларның татарча сөйләшү күнекмәләрен үстерү. Тема буенча алган белемнәрен активлаштыру.	
	“Шаян уенчыклар”.	1	Балаларда дәрәс итеп аралаша белү сыйфатлары тәрбияләү. Хәтер сәләтен үстерү. Балаларның жиһазлар, савыт-сабалар, киёмнәр турында алган белемнәрен системалаштыру.	Киёмнәр, савыт-сабалар, жиһазлар. Аудиоязма 51.
9. Бәйрәм “Туган көн”	Уенчыклар кибетендә	1	Балаларда хәтер, күзаллау сәләтен үстерү. Татарча матур, дәрәс итеп сөйләшү теләге уяту.	Уенчыклар: аю, куян, туп, курчак, машина, эт, пәси, самолет, поезд, барабан. Аудиоязма 50-51(УМК 49 -эшчәнлек).
	Курчакның туган көне	1	Балаларда дәрәс итеп аралаша белү сыйфатлары тәрбияләү. Хәтер сәләтен үстерү. Балаларның ашамлыклар турында алган белемнәрен системалаштыру.	Ашамлыклар һәм яшелчәләр муляжлары. Алия (курчак). Аудиоязма 52. (УМК 50 -эшчәнлек).
	Туган көн	1	Бер-береңне бүлдермичә тыңлый белү сыйфатын тәрбияләү . Уеннар барышында балаларның татарча сөйләшү күнекмәләрен үстерү. Тема буенча алган белемнәрен активлаштыру.	Ашамлыклар һәм яшелчәләр муляжлары. Алия (курчак). Эш дәфтәре. Аудиоязма 52. (УМК 50 -эшчәнлек).
	Туган көн	1	Бер-берсенә карата ихтирам, хөрмәт, дуслык хисләре тәрбияләү. Гади диалогта катнаша белү, хәтер, зиян үстерү. Өйрәнгән сүзләргә сөйләмдә активлаштыру	Проекцион техника. (УМК 51-эшчәнлек).
10. Яратам	Уйнарга яратабыз	1	Балаларда бер-берсенә карата дустанә	Һәр бала житәрлек күрсәтмә

			мөнэсэбэт тәрбияләү Хәтер сәләтен үстерү.Өйрәнелгән сүзләрне ныгыту, диалогик сөйләм формалаштыру	рәсемнәр: эни, эти, эби, бабай. Аудиоязма 53-57. (УМК 52-эшчәнлек).
	Син нәрсә яратасың?	1	Уен барышында балалар арасында уңай мөнэсэбэт тәрбиләү Фонематик ишетү сәләтен үстерү. Балаларның уенчыклар турындагы белемнәрен кинәйтү.	Таратма рәсемнәр (муляжлар): ашамлыклар һәм яшелчәләр. Уенчыклар: курчак, туп, аю, куян, эт, песи).Кәрзин.Эт Акбай.Эш дәфтәре. Аудиоязма 58.(УМК 53 - эшчәнлек).
	Кем нәрсә ярата?	1	Өйрәнгән сүзләрне сөйләмдә активлаштыру. Хәтер сәләтен үстерү. Аралашу теләге тудыру.	Проекцион техника. (УМК 54 - эшчәнлек).
11. Уйный-уйный өйрәнэбез	Уйный уйный үсэбез	1	Танып белү эшчәнлеген үстерү. Тема буенча өйрәнгән сүзләрне ныгыту.Уенчыкларга сакчыл караш тәрбияләү.	Уенчыклар: курчак, песи, эт, туп, машина, аю, куян. Аудиоязма 59. (УМК 55-эшчәнлек).
	Нәрсә бар?	1	Танып белү эшчәнлеген үстерү. Тема буенча өйрәнгән сүзләрне ныгыту. Балаларда бер-берсенә карата дустанә мөнэсэбэт тәрбияләү.	Өстәл, карават, урындык. Уенчыклар. Яшелчәләр. Кәрзин.Эш дәфтәре. Аудиоязма 60. (УМК 56-эшчәнлек).
	Бар, Юк.	1	Танып белү эшчәнлеген үстерү. Тема буенча өйрәнгән сүзләрне ныгыту. Балаларда бер-берсенә карата дустанә мөнэсэбэт тәрбияләү.	Серле янчык. Уенчык песи, эт. Яшелчә һәм уенчык муляжлары. “Таилә” темасы буенча күрсәтмә рәсемнәр. Эш дәфтәре. (УМК 57-эшчәнлек).
12.“Әнием-алтыным”	Әнием турында сөйлим	1	1 Әниләргә хөрмәт, ярату хисе тәрбияләү. 2.Хәтерне,сүзлек байлыгын үстерү. 3. Бәйрәмнәр белән таныштыруны давам итү.	“Әни кирәк” (Аудиоязма 4-5 яшь,38-39нчы трэк) Ф.В.Хәзрәтова “Туган телдә сөйләшэбез” 4-5 яшь, 96 бит

			Әниләр турында тасвирлау хикәясе сөйләргә өйрәтү.	
	Әниләр бәйрәме	1	Әниләргә, әбиләргә хөрмәт тәрбияләү. Бәйрәмнәр белән танышуны дәвам итү. Әниләр турында тасвирлау хикәясе төзүне формалаштыру.	“Әниләр бәйрәме”, Методик кулланма өчен аудио кушымта 3-4 яшь. Әниләр һәм әбиләр ясалган рәсемнәр, әниләрнең фотографияләре.
	“Өч кыз”	1	Балаларда яқыннарына, әти – әниләренә карата кайгыртучанлык, игътибарлылык тәрбияләү. Әкиятгә образларга дәрәс итеп бәя бирә белү, хәтер сәләтен үстерү. Үз фикерләрен башкаларга жиккерә белергә булышу.	“Өч кыз” мультфильмының видеоязмасы, проектор
	Әни кирәк.	1	Балалар әниләргә карата ихтирам, хөрмәт хисләре тәрбияләү. Балаларның логик фикерләү сәләтләрен, әниләргә карата игътибарлылыкларын үстерү. Фикер йөртәргә, гомумиләштерергә, аерып карарга һәм берләштерергә өйрәтү.	Аудиоязма, 4-5 яшь “Әни кирәк” жыры, З.М.Зарипова “Туган телдә сөйләшәбез” 5-7 яшь З.М.Зарипова, 93-95 бит. Тажлары аерыла торган чәчәк.
13.Яз	Яз килә.	1	Язгы табигать күренешләренә соклану хисләре тәрбияләү. Балаларның күзаллау, фикерләү сәләтен үстерү. Балаларны язгы табигать күренешләре белән таныштыру, аларны күреп, сөйләп бирә белергә өйрәтү.	Яз сурәтләнган рәсемнәр, аудио кассетада кошлар, тамчы таму, челтер-челтер су агу тавышлары. К.В.Закирова “Балачак аланы” 281бит. З.М.Зарипова “Туган телдә сөйләшәбез” 5-7 яшь 100 бит
	Татар халык ижаты аша язны тасвирлау.	1	Халык авыз ижаты белән таныштыру аркылы балаларның сүзлек байлыгын, диалогик сөйләмнәрен, хәтер сәләтләрен үстерү. Яз турында эндәшләр, тизәйткечләр, сынамышлар белән таныштыру.	Кояш, яз рәсемнәре. З.М.Зарипова “Туган телдә сөйләшәбез” 5-7 яшь 98- 99бит

	“Кем нәрсә ярата?”.	1	Әдәплелек кагыйдәләрен тәрбияләү. Балаларның игътибарлыкларын үстерү. Өйрәнгән сүзләрен сөйләмдә активлаштыру.	Ашамлык һәм яшелчә муляжлары. З.М.Зарипова “Татарча сөйләшәбез” 59 бит. Проект“Уйный-уйный үсәбез”5-6 яшь аудиоязма 57. Анимацион сюжет.
14.Мин яратам сине, Татарстан!	Мин яратам сине, Татарстан	1	Туган жир белән горурану хисләре тәрбияләү. Күрәп хәтердә калдыру сәләтен үстерү.Балаларның Татарстан республикасы турындагы мәгълүматларын формалаштыру.	Рәсемнәр, карта, гимн. “ Туган телдә сөйләшәбез” аудио-кушымта 4-5 яшь № 14-15. З.М.Зарипова, “Туган телдә сөйләшәбез”, 16 бит.
	Туган жирем- Татарстан	1	Горурану хисләре тәрбияләү. Балаларның игътибарын , диалоглы сөйләмен үстерү. Балаларны Татарстан республикасы белән таныштыруны дәвам итү.	Карта, символикалар, курчаклар.
	“Уйный-уйный эшлибез”	1	Күзәтүчәнлек, игътибарлылык тәрбияләү. Хәтер, уйлау сәләтен үстерү. Үзәбезнең төбәктә үстерелгән яшелчәләрен танып, дәрәс итеп әйтү күнекмәләре булдыру.	Милли киём кигән курчак. Анимацион сюжет. Проект“Уйный-уйный үсәбез”5-6 яшь, аудиоязма 6.
	Гүзәл туган ягыбыз	1	Туган якка мэхәббәт тәрбияләү. Балаларның игътибарын үстерү. Татарстанның башкаласы Казан турында,Татарстан символикасы турында белемнәрен тирәнәйтү.	Карта, символика, милли курчаклар, фоторәсемнәр.Виды города Казани.Изучаем русский язык.6-7лет. “Балалар бакчасында әдәп – әхлак тәрбиясе” аудио кушымта73. “Туган телдә сөйләшәбез” аудио-кушымта 4-5 яшь № 58.

	Туган ил кайдан башлана?	1	Туган шәһәрне ярату, башка милләт вәкилләренә карата хөрмәт тәрбияләү. Танып белү эшчәнлеген үстерү. Балаларның туган шәһәрләре турындагы белемнәрен киңәйтү.	Белмәмеш курчагы. Азнакай турында презентация, яулык. Азнакай шәһәре сүрәтләнгән иллюстрацияләр. “Туган телдә сөйләшәбез”, аудио-кушымта 4-5 яшь № 13.
	Мультфильм “Акбарс”	1	Балаларда туган Республика белән горурлану хисләре тәрбияләү. Диалогик сөйләмен үстерү. Татарстан башкаласы-Казан турында белемнәрен тирәнәйтү.	Мультфильм “Акбарс”. Муляжлар.
15. Г. Тукай	Габдулла Тукай	1	Шагыйрьнең ижатына ихтирам хисләре тәрбияләү. Әдәби әсәрләренә тыңлый һәм сөйли белүләренә ирешү. Балаларны Г. Тукайның тормышы һәм ижаты белән таныштыру.	Г. Тукай портреты, китаплар, иллюстрацияләр, аудиозма, “Туган телдә сөйләшәбез” 5-7 яшь З.М.Зарипова, 118,120бит.
	Г. Тукайның “Кызыклы шәкерт” шигыре	1	Тырышлык, кечкенәдән үк эшләп үсү теләге тәрбияләү. Тиз истә калдыру сәләтен үстерү Сәнгатьле сөйләм формалаштыру өстендә эшне дәвам итү.	Г. Тукай әсәрләренә иллюстрацияләр, “Балачак аланы” 389бит
	Г. Тукай әсәрләреннән төзелгән мультфильмнардан өзекләр карау.	1	Татар телендә сөйләшәргә теләк тәрбияләү. Балаларның игътибарын, хәтерен, фикерләвен, ишетү сәләтен, кабул итүләрен үстерү. Өйрәнгән әсәрләр буенча белемнәрен ныгыту.	Видеоязмалар. К.В. Закирова “Балачак аланы” 197 бит. З.М. Зарипова, Р.С. Исаева “Үстерешле уеннар” 60 бит
16. Жиңү алып килде май	Бөек Жиңү	1	1. Балаларда патриотик хисләр, туган якка, туган телгә, Ватанга мөхәббәт тәрбияләү.	Аудиозма “Марш”, слайдлар. “Туган телдә сөйләшәбез” 5-7 яшь 128 бит.

			2 Туган ил һәм дөньядагы вакыйгалар белән кызыксынучанлыкны үстерү. 3.Сугышчыларыбызның Бөөк Ватан сугышында күрсәткән батырлыклары турында балаларның белемнәрен арттыру.	
	“Жиңү” паркына экскурсия	1	1.Балаларда патриотик хисләр, туган якка, туган телгә, Ватанга мөхәббәт тәрбияләү.	
17. Чәчәкле жәй	Чәчәкләр – тормыш яме	1	1.Чәчәкләргә сакчыл караш тәрбияләү. 2.Мөстәкыйль фикерләү, фикерне бер юнәлештә туپлый белү сәләтен үстерү. 3. Балаларның чәчәкләр турындагы белемнәрен баету, чәчәкләрне танып белергә, тасвирлап сөйләргә өйрәтү.	З.М.Зарипова,. “ Туган телдә сөйләшәбез” 5-7 яшь, 131 бит. Рәсемнәр, слайдлар. З.М.Зарипова, “Татарча сөйләшәбез” 60 бит. Аудиоязма № 58.
	Чәчәкле жәй.	1	1. Туган як табигатен өйрәнү теләге тәрбияләү. 2. Предметлы картиналар буенча “Жәй” темасына жөмлә төзү осталыгын үстерү. 3.Балаларны жәй ел фасылына хас билгеләр белән таныштыруны дөвам итү.	“ Туган телдә сөйләшәбез” 5-7 яшь З.М.Зарипова,.5-7 яшь. 129 бит.
	“Арыслан баласы һәм ташбака ничек жыр жырлаган”	1	Балаларда башкаларның фикерләрен тыңлый белү, дөрес итеп аралаша белү сыйфатлары тәрбияләү. Диалогик сөйләмне үстерү. Сөйләм әдәбе кагыйдәләрен өйрәнүне дөвам итү.	Татар телендә мультфильмнар №1. Проекцион техника.
18. Әкият илендә	“Алтын бөртекләр”	1	Игенче хезмәтенә хөрмәт тәрбияләү. Ижади фикерләү, уйлау сәләтен үстерү. Өйрәнгән грамматик конструкцияләренң	Г.Тукай “Бу кайчак була?” «Алтын бөртекләр» мультфильмы, слайдлар. К.Ф.Закирова “Балачак аланы”,

			мәгънәсен аңлап, сөйләмдә куллану.	134 бит.
	А.Алиш “Бал корты һәм шөпшә” мультфильмы	1	Мультфильмнар ярәмендә балаларда тырышлык, сабырлык кебек сыйфатлар тәрбияләү. Балаларга әкият геройларына дәрәс бәя бирергә өйрәтү.	“Тылсымлы сәхифәләр” жыентыгы DVD-диск, проекцион техника. З.М. Зарипова “Балалар бакчасында бердәм белем бирү эшчәнлегенә” 95 бит.
	Уйный-уйный өйрәнәбез	2	Балаларның ел буена алган белемнәрен гомумиләштерү.	Ширма, сюжетлы-рольле уен өчен атрибутлар, проекцион техника, аудио-кушымта “Балалар бакчасында әдәп-әхлак тәрбиясе” № 74
19. Сабантуй	Сабан туена эзерлек	1	Сабан туйда катнашу теләге уяту, татар халык бәйрәмнәренә карата кызыксыну тәрбияләү. Сабан туй турында шигырьләр өйрәнәп сәнгатьле сөйләү күнекмәләрен үстерү. Сорауларны аңлап, аңа дәрәс һәм төгәл җавап бирүдә күнектерү.	Рәсемнәр, иллюстрацияләр. хрестоматия “Балачак аланы” 528бит.Методик эсбап өчен аудио – кушымта№ 63.
	Сабантуй бәйрәме	1	Сорауларны аңлап, аңа дәрәс һәм төгәл җавап бирүдә күнектерү. Өйрәнгән сүзләргә сөйләмдә активлаштыру. Фикер сәләтен үстерү. Аралашу теләге тудыру.	Проекцион техника. (З.М.Зарипова “Татарча сөйләшәбез” 5-6 яшь УМК 60-эшчәнлек).
	Күңелле Сабантуй	1	Балаларда уңай эмоцияләр булдыру	Сабантуй уеннары өчен атрибутлар. Аудиоязма 63.
Диагностика	октябрь	3	Балаларның татар телендә аралаша белү дәрәжәләрен тикшерү.	Укыту – методик комплектындагы күргәзмә һәм таратма рәсемнәр. Уенчыклар, муляжлар, курчак театры
	апрель	3	Балаларның татар телендә аралаша белү дәрәжәләрен тикшерү.	Укыту – методик комплектындагы күргәзмә һәм

				таратма рәсемнәр. Уенчыклар, муляжлар, курчак театры атрибутлары.
--	--	--	--	---

2.3.2. “Туган телдә сөйләшәбез”, “Татарча сөйләшәбез (“Без инде хәзер зурлар – мәктәпкә илтә юллар”)
УМКлары буенча мәктәпкә әзерлек төркемендә белем бирү эшчәнлегенә комплекслы – тематик планы

Максат: Балаларның көнкүрешкә, табигатькә, җәмгыятькә кагылышлы сүзләр исәбенә сөйләмнәрен баепу, сүз һәм сүзтезмәләренә төрле ситуацияләрдә кулланышка керту.

Бурычлар: 1. Сөйләмне аралашу чарасы буларак камилләштерү, файдалана белү күнекмәләренә өйрәтү.

2. Мөстәкыйль фикер йөртәргә, жавап бирергә күнектерү, балада үзенә сөйләмә белән кызыксыну һәм сизгерлек уяту.

3. Сөйләм әдәбе (сорау, гозер, мөрәҗәгать итү, рәхмәт белдерү, исәнләшү, сабуллашу) кагыйдәләрен камилләштерү.

Блок темалары	Белем бирү эшчәнлегенә темасы	Бурычлар	Кулланма методик әсбаплар
Өйдәгез, танышабыз!	Өйдәгез, танышабыз	1. Татар теленә кызыксыну уяту. 2. Диалогик сөйләм телен үстерү. 3. Балаларның татарча сөйләм күнекмәләрен ачыклау.	Курчак, милли бизәкләр, бию көе. З.М.Зарипова “Татарча сөйләшәбез” 7-8 битләр
	Тәмле сүз – жан азыгы	1. Фикерләрен үз сүзләре белән сөйләп бирү күнекмәләрен тәрбияләү.	Р.С. Исаева “200 игр” III кисәк, 8 бит.

		2. Көн күрешкә кагылышлы сүзләр исәбенә сөйләм үстерү. 3. Катлаулы булмаган нәтижеләр ясарга өйрәтү.	Аудиоязма “Шома бас”, №1 З.М.Зарипова “Туган телдә сөйләшәбез”, 140-141 бит.
	“Мияу адашкан”	1. Ягымлы сүзләр кулланып аралаша белү сыйфатлары тәрбияләү. 2. Сүз байлыгын үстерү. 3. Сюжет буенча үз фикерләрен башкаларга житкерә белергә өйрәтү.	Анимацион сюжет З.М.Зарипова “Татарча сөйләшәбез” 10 бит.
Тату гаилә	Минем өем	1. Гаиләгә карата карата ихтирамлы мөнәсәбәт тәрбияләү. 2. Сөйләм күнекмәләрен үстерү. 3. Яна сүзләр өйрәнү хисабына балаларның сүз байлыгын арттыру.	Гаилә әгъзалары рәсемнәре. Эш дәфтәре, 8 бит Проект “Уйный-уйный үсәбез”, аудиоязма №1
	Тату гаилә	1. Балаларда гаилә әгъзаларына карата ихтирамлы мөнәсәбәт тәрбияләү. 2. Әдәби әсәрләргә кызыксыну уяту, логик фикерләү сәләтен үстерү. 3. Әкиятләргә сәхнәләштерергә өйрәтү	Күрсәтмә рәсемнәр “Шалкан” әкият персонажлары. З.М. Зарипова ”Татарча сөйләшәбез” 11-12 битләр.
	“Аю баласы дөнья белән таныша”	1. Балаларда үзара дуслык сыйфаты тәрбияләү. 2. Фикерләү сәләтен үстерү. 3. Геройларның кылган эшләренә, әхлакый сыйфатларына дәрәжә бирергә өйрәтү.	Анимацион сюжет З.М.Зарипова “Татарча сөйләшәбез” 11 бит. Мультмедия эш дәфтәре.
Абдулла Алиш ижаты	А. Алиш ижаты белән танышу.	1. А.Алиш әсәрләре буенча балаларда әхлакый сыйфатлар тәрбияләү. 2. Әкиятләр, хикәяләр ярдәмендә балаларның сөйләм телен үстерү. 3. Балаларны бер-берсенә карата итагатыле булырга өйрәтү.	А.Алиш әкиятләре һәм иллюстрацияләр, “Чукмар белән Тукмар” мультфильмы З.М. Зарипова “Туган телдә сөйләшәбез” 206 бит
	А.Алиш	1. Яхшылыкка уңай, усаллыкка тискәре караш	“Серотмас үрдәк” мультфильмы,

	“Сертотмас үрдәк” әкияте	тәрбияләү. 2. Артистлык сәләте үстерү. 3. Балаларны Абдулла Алишның әсәрләре белән таныштыруны дәвам итү.	театр курчаклары “Балалар бакчасында әдәп-әхлак тәрбиясе”, аудиоязма №137
	«Батыр Мияу белән куркак Куянкай»	1. Балаларда сөйләм әдәбе, бер-берсен тыңлый белү сыйфатлары тәрбияләү. 2. Хәтер, фикерләү сәләтен үстерү. 3. Балаларны үз фикерләрен әйтә белергә өйрәтү.	Анимацион сюжет Эш дәфтәре З.М.Зарипова ”Татарча сөйләшәбез”3 бит.
Алтын көз	Алтын көз	1. Табигатькә сак караш тәрбияләү. 2. Логик фикерләү сәләтен үстерү. 3. Тере табигать белән тере булмаган табигать арасындагы бәйләнешләрне аңларга өйрәтү.	“Алтын көз” рәсеме, төсле яфрактар Туп яки микрофон
	Көз җитте	1. Табигатьтәге көзгә үзгәрешләр турында күзаллауларын ныгыту. 2. Күзәтүчәнлек, ижади фикерләү сәләтен үстерү. 3. Матур әдәбиятка кызыксыну уяту.	Көз картинасы К.В. Закирова “Балачак аланы”, 134 бит Р.С. Исаева “200 игр” Шкисәк, 8 бит.
	“Шалкан”	1. Гаилә әгъзаларына карата игътибар, үзара дуслык хисләре тәрбияләү. 2. Үзара аралаша белү күнекмәләрен үстерү. 3. Әкият геройларның кылган эшләренә дәрәс бәя бирергә өйрәтү.	Анимацион сюжет. Эш дәфтәре.
Көзгә байлык	Яшелчәләр	1. Балаларда бер- берсенә хөрмәт, дуслык хисләре тәрбияләү. 2. Фикерләү сәләтен үстерү. 3. Уеннар барышында, балаларның татарча сөйләшә белү күнекмәләрен ныгыту.	Уенчык Акбай, Мияу, яшелчә муляжлары, Проект “Уйный-уйный үсәбез”, аудиоязма №12
	Яшелчәләр	1. Бер-берсенә ихтирам,	Яшелчә муляжлары,

		дустанә мөнәсәбәт тәрбияләү. 2. Ижади фикерләү сәләтен, диалогик сөйләмне үстерү. 3. Алган белемнәрне активлаштыру.	Аудиоязма «Бар матур бакча» Проект “Уйный-уйный үсәбез”, аудиоязма №12
	«Кем эшләми, шул ашамый.»	1. Хезмәткә хөрмәт тәрбияләү. 2. Диалогик сөйләм үстерү. 3. Караган сюжетны сәхнәләштерергә өйрәтү.	Анимацион сюжет Проект “Уйный-уйный үсәбез”, аудиоязма №12
Ашамлык-лар	Дусларны сыйлыйбыз	Яңа сүзләр белән таныштыру. Нишли? соравына дәрәҗә җавап бирүләренә ирешү. Фикер сәләтен үстерү. Аралашу теләге тудыру.	Уенчык Акбай, Мияу. Ашамлык муляжлары. “Ашый”, “Эчә” пиктограммалары. Эш дәфтәре. Аудиоязма 12. (УМК10-эшчәнлек).
	“Әкият илендә”	Татарча өйрәнергә теләк уяту.	“Әкият илендә” тапшыруы №22. Мультимедия проекторы, компьютер.
	Нишлисең?	Яңа сүзләр белән таныштыру. Нишлисең? соравына дәрәҗә җавап бирүләренә ирешү. Хәтер сәләтен үстерү. Аралашу теләге тудыру.	Уенчык Акбай, Мияу. Ашамлык муляжлары. Уенчык телефоннар. Аудиоязма 13-14.(УМК 11-эшчәнлек).
	“Тату гаилә” мультфильмын карау	Мультфильмның эчтәлеген аңларга булышу. Татарча өйрәнергә теләк уяту	(УМК 12-эшчәнлек).
	“Әкият илендә”	Татарча өйрәнергә теләк уяту.	“Әкият илендә” тапшыруы №23. Мультимедия проекторы, компьютер.
	МультФильм “Эш беткәч, уйнарга ярый”.	Мультфильмның эчтәлеген аңларга булышу. Татарча өйрәнергә теләк уяту.	Мультимедия проекторы, компьютер.
	Әйдәгез, уйныйбыз	Яңа сүзләр белән таныштыру. Нишлисең? соравына дәрәҗә җавап бирүләренә ирешү. Диалогик сөйләмне үстерү. Аралашу теләге тудыру.	Һәр балага җитәрлек уенчыклар. Уенчык телефоннар. “Уйный” пиктограммасы. Аудиоязма 15.(УМК 13-эшчәнлек).
	“Әкият илендә” ²⁴	Татарча аралашырга теләк уяту.	Мультимедия проекторы, компьютер.

	Кунак килде	Яңа сүз белән таныштыру. Нишлисең? соравына дәрәс җавап бирүләренә ирешү. Диалогик сөйләмне үстерү. Аралашу теләге тудыру.	Курчак театры атрибуты: әби. Уенчык пәси. Ашамлык атрибутлары. Аудиоязма 16-18. (УМК 14-эшчәнлек).
	“Юмарт аю”	Мультфильмның эчтәлеген аңларга булышу. Татарча өйрәнергә теләк уяту.	Мультимедия проекторы, компьютер. (УМК 15-эшчәнлек).
	“Әкият илендә”	Татарча аралашырга теләк уяту.	Уенчык телефоннар. “Әкият илендә” тапшыруы №25
Кафеда	Кафега барабыз	Яңа сүзләр белән таныштыру. Кая барасың? соравына дәрәс җавап бирүләренә ирешү. Диалогик сөйләмне үстерү. Аралашу теләге тудыру.	Уенчык Акбай, Мияу. Кызыл, сары, яшел, зәңгәр шарлар. Ашамлык муляжлары: чәй, кофе, сок, бәрәңге, пицца. Аудиоязма 19.(УМК 16-эшчәнлек).
	Без кафеда	Яңа сүзләр белән таныштыру. “Син нишлисең?” соравына дәрәс җавап бирүләренә ирешү. Диалогик сөйләмне үстерү. Аралашу теләге тудыру.	Ашамлык муляжлары: чәй, кофе, сок, бәрәңге, пицца. Уенчык телефоннар. Аудиоязма 20. (УМК 17-эшчәнлек).
	“Кафега барабыз”	Мультфильмның эчтәлеген аңларга булышу. Татарча өйрәнергә теләк уяту.	Мультимедия проекторы, компьютер. (УМК 18-эшчәнлек).
	Кафега барабыз	Өйрәнгән сүзләргә сөйләмдә активлаштыру. Кая барасың? соравына дәрәс җавап бирүләренә ирешү. Диалогик сөйләмне үстерү. Аралашу теләге тудыру.	Уенчык Акбай, Мияу. Кызыл, сары, яшел, зәңгәр шарлар. Ашамлык муляжлары: чәй, кофе, сок, бәрәңге, пицца. Аудиоязма 19.
Уйныйбыз	Күңелле уеннар	Яңа сүзләр белән таныштыру. Диалогик сөйләмне үстерү. Балаларда бәйрәм кәефе тудыру.	Колпачок. Клоун Бим. Төрле төстәге туплар, шарлар. Эш дәфтәре.(УМК 19-эшчәнлек).
	Күңелле уеннар	Яңа сүзләр белән таныштыру. Фикер сәләтен, диалогик сөйләмне үстерү. Уенда катнашу теләге уяту.	Балалар үзләре буюган рәсемнәр. Битлекләр: аю, куян, төлке, эт, пәси, курчак, туп. Сюжетлы рәсемнәр: Уенчыклар: куян, пәси, эт, аю, төлке. “Сикерә”, “йөгәрә” пиктограммалары Аудиоязма 21-23.(УМК 20-эшчәнлек).

	Мультфильм “Күнелле уеннар”	Мультфильмның эчтәлеген аңларга булышу.	Мультимедия проекторы, компьютер. (УМК 21-эшчәнлек).
	Күнелле уеннар. Кабатлау	Өйрәнгән сүзләрне сөйләмдә активлаштыру. Фикер сәләтен, диалогик сөйләмне үстерү. Уенда катнашу теләге уяту.	Аудиооязма “Шома бас”. Битлекләр: аю, куян, төлке, эт, песи, курчак, туп.
	Мультфильм “Төлке белән каз”	Мультфильмның эчтәлеген аңларга булышу. Өйрәнгән сүзләрне уенда активлаштыру.	Мультимедия проекторы, компьютер.
Спорт	Спорт бәйрәменә эзерләнәбез	Яңа сүзләр белән таныштыру. Фикер сәләтен, диалогик сөйләмне үстерү. Уенда катнашу теләге уяту.	Эмблемалар. Туплар.Эш дәфтәре.Аудиооязма 24. (УМК 22-эшчәнлек).
	Бәйрәмгә барабыз	Яңа сүзләр белән таныштыру. Фикер сәләтен, диалогик сөйләмне үстерү. Үзара аралашу теләге тудыру.	Уенчык Акбай, Мияу. Сюжетлы рәсемнәр: төлке утыра, тычкан ашый, куян сикерә,аю йоклый.Билетлар.Аудиооязма 25-28. (УМК 23-эшчәнлек).
	Көчлеләр, кыюлар, житезләр.	Мультфильмның эчтәлеген аңларга булышу. Татарча аралашырга теләк уяту.	Мультимедия проекторы, компьютер. (УМК 24-эшчәнлек).
	”Әкият илендә”. Мультфильм “Өч кыз”.	Мультфильмның эчтәлеген аңларга булышу. Татарча аралашырга теләк уяту.	”Әкият илендә” тапшыруы № 26. Мультимедия проекторы, компьютер.
	Казанда спорт бәйрәме	Яңа сүзләр белән таныштыру. Мөстәкыйль фикер йөртәргә, җавап бирергә күнектерү. Сөйләм әдәбе кагыйдәләрен камилләштерү.	Уенчык Акбай, Мияу. Микрофон. Эмблемалар. Шар (2шт.)Бүләкләр.Эш дәфтәре. Аудиооязма 29-30.(УМК 25-эшчәнлек).
	Казанда спорт бәйрәме	Өйрәнгән сүзләрне сөйләмдә активлаштыру. Балада үзенең сөйләменә карата кызыксыну, сизгерлек уяту.	Уенчык Акбай, Мияу. Микрофон. Эмблемалар.Шар (2шт.) Аудиооязма 29-30.
	Мультфильм “Камыр- батыр”.	Мультфильмның эчтәлеген аңларга булышу. Аралашу теләге тудыру.	Мультимедия проекторы, компьютер.
Без циркта	Без циркта	Яңа сүзләр белән таныштыру. Мөстәкыйль фикер йөртәргә, җавап бирергә күнектерү.Сөйләм әдәбе кагыйдәләрен	Уенчык Акбай, Мияу. Конвертта хат. Тартмада уенчыклар:куян, аю, төлке, тычкан.

		камилләштерү.	(УМК 26-эшчәнлек).
	Без циркта	Өйрэнгән сүзләрне сөйләмдә активлаштыру. Мөстәкыйль фикер йөртөргә, җавап бирергә күнектерү.	Уенчык Акбай, Мияу. Тартмада уенчыклар: куян, аю, төлке, тычкан.
	Жәнлекләр спорт бәйрә-мендә	Мультфильмның эчтәлеген аңларга булышу. Аралашу теләге тудыру. Сөйләмне аралашу чарасы буларак камилләштерү.	Мультимедия проекторы, компьютер. (УМК 27-эшчәнлек).
	Мультфильм “Бүләк кемгә?”.	Мультфильмның эчтәлеген аңларга булышу. Сөйләмне аралашу чарасы буларак камилләштерү.	Мультимедия проекторы, компьютер
Дуслар кирәк безгә	Безнең дуслар	Яңа сүзләр белән таныштыру. Мөстәкыйль фикер йөртөргә, җавап бирергә күнектерү. Сөйләм әдәбе кагыйдәләрен камилләштерү.	Курчак театры атрибутлары: тавык, этәч. Битлекләре: этәч, тавык. Уенчыклар: тавык, этәч. Аудиоязма 31-32. (УМК 28-эшчәнлек).
	Үрдәк дусларын тапты	Яңа сүзләр белән таныштыру. Мөстәкыйль фикер йөртөргә, җавап бирергә күнектерү.	Курчак театры атрибуты: үрдәк. Битлекләр: үрдәк, тычкан, бүре, этәч, тавык. Аудиоязма 33-34. (УМК 29-эшчәнлек).
	Мультфильм “Циркта”	Мультфильмның эчтәлеген аңларга булышу. Аралашу теләге тудыру.	Битлекләр: үрдәк, тычкан, бүре, этәч, тавык. Аудиоязма 34, 35. Мультимедия проекторы, компьютер
	Мультфильм «Сертотмас үрдәк»	Сөйләмне аралашу чарасы буларак камилләштерү. Сөйләм әдәбе кагыйдәләрен камилләштерү.	Битлекләр: үрдәк, тычкан, бүре, этәч, тавык. Аудиоязма 34, 35. Мультимедия проекторы, компьютер
Чана шуабыз	Акбай чана шуа	Яңа сүзләр белән таныштыру. Мөстәкыйль фикер йөртөргә, җавап бирергә күнектерү. Сөйләм әдәбе кагыйдәләрен камилләштерү.	Уенчык Акбай. Уенчык чана. Сюжетлы рәсемнәр. “Чана шуа” пиктограммасы. Эш дәфтәре. Аудиоязма 35-36.(УМК 31-эшчәнлек).

	Чана шуам	Яңа сүзләр белән таныштыру. Мөстәкыйль фикер йөртөргә, җавап бирергә күнектерү.	Уенчык Акбай, Мияу. Схемa-пиктограммалар. Эш дәфтәре. Аудиоязма 37-38. (УМК 32-эшчәнлек).
	Тауда	Сөйләмне аралашу чарасы буларак камилләштерү. Сөйләм әдәбе кагыйдәләрен камилләштерү.	Уенчык Акбай, Мияу. Схемa-пиктограммалар. Сюжетлы рәсемнәр. Аудиоязма 35-38.
	Тауда	Сөйләмне аралашу чарасы буларак камилләштерү. Мөстәкыйль фикер йөртөргә, җавап бирергә күнектерү.	«Кышкы уеннар» рәсеме, алдан эзерлэнгән кар бөртекләре.
	Шаян кошлар	Сөйләмне аралашу чарасы буларак камилләштерү. Сөйләм әдәбе кагыйдәләрен камилләштерү.	Проекцион техника, компьютер. Схемa-пиктограммалар. (УМК 33-эшчәнлек).
Без биибез	Әйдә, бие!	Яңа сүзләр белән таныштыру. Мөстәкыйль фикер йөртөргә, җавап бирергә күнектерү. Сөйләм әдәбе кагыйдәләрен камилләштерү.	Уенчык Акбай, Мияу. Түбәтәй. Битлекләр: куян, аю, бүре, төлке, керпе, этәч, тавык, үрдәк. “Бии” пиктограммасы. Аудиоязма 39-40. (УМК 34-эшчәнлек).
	Без биибез	Яңа сүзләр белән таныштыру. Мөстәкыйль фикер йөртөргә, җавап бирергә күнектерү.	Уенчык Акбай, Мияу. Хәрәкәтләр белдерүче пиктограммалар. Такта, мольберт. Сюжетлы рәсемнәр: Эш дәфтәре. Аудиоязма 41. (УМК 35-эшчәнлек). З.М. Зарипова”Татарча сөйләшәбез”, 37 бит.
	Без биибез	Сөйләмне аралашу чарасы буларак камилләштерү. Сөйләм әдәбе кагыйдәләрен камилләштерү.	Уенчык Акбай, Мияу. Түбәтәй. Битлекләр: куян, аю, бүре, төлке, керпе, этәч, тавык, үрдәк. “Бии” пиктограммасы. Аудиоязма 39-40.
	Без биибез	Өйрэнгән сүзләренә ишетеп кабул итүләренә ирешү.	Уенчык Акбай, Мияу. Хәрәкәтләр белдерүче пиктограммалар. Такта, мольберт. Сюжетлы рәсемнәр. Аудиоязма 41.
	Урманда зур	Әкият аша балаларның татарча сөйләм	Проекцион техника, компьютер.

	концерт	күнекмэләрен камилләштерү.	Түбәтэй.Битлекләр: куян, аю, бүре, төлке, керпе, этәч, тавык, үрдәк. “Бии” пиктограммасы. (УМК 36-эшчәнлек).
	Мияуның бүлмәсен бизибез	Биргән соруларга төгәл җавап кайтара белү күнекмэләрен ныгыту.	Уенчык Акбай. Төсле (кызыл, яшел, зәңгәр, сары, ак, кара) шарлар, 1-10 кадәр санда.мультмедия проекторы. Аудиоязма 42-44.(УМК 37-эшчәнлек)
	Туган көнгә бүләк әзерлибез	Балаларны яраткан уенчыклары турында сөйләргә өйрәтү.	Төрле зурлыктагы, төстәге, сандагы уенчыклар. Аудиоязма 45-46.(УМК 38эшчәнлек).
	Акбай туган көнгә барырга әзерләнә	Дусларга карата игътибарлылык хисе тәрбияләү.	Төсле (кызыл, яшел, зәңгәр, сары, ак, кара) шарлар. Төрле уенчыклар.(УМК 39-эшчәнлек).
	Мияуның туган көне	Дусларга карата игътибарлылык хисе тәрбияләү.	Уенчык Акбай, Мияу.Аудиоязма 47. Проекцион техника.(УМК40-эшчәнлек).
	Туган көн табы- нында	Исем, сыйфат кулланып гади җөмлеләр төзәргә өйрәтү.	Сюжетлы рәсемнәр: төлке, тычкан, этәч, тавык. Ашамлык муляжлары. Аудиоязма 48-49, 45.(УМК 41-эшчәнлек).
Муса Җәлил	Муса Җәлил	1. Балаларда патриотик хисләр тәрбияләү. 2. Уйлау сәләтен үстерү. 3. Муса Җәлилнең тормыш юлы һәм ижаты белән таныштыру, әсәрләренә кызыксыну уяту.	Проекцион техника. К.В. Закирова “Балачак аланы”, 38, 46 битләр.
	Муса Җәлил	1. Әхлак сыйфатлары тәрбияләү. 2. Артистлык сәләтен үстерү. 3. Муса Җәлилнең тормыш юлы һәм ижаты белән таныштыруны дәвам итү.	Муса Җәлил шигырьләренә иллюстрацияләр, портреты. Театр өчен атрибутлар. З.М. Зарипова “Туган телдә сөйләшәбез”,233,234 бит
“Бөек тә син, нурлы да син И туган тел,туган тел...”	Бөтендөнья телләр көне	1. Башка милләт халыкларына хөрмәт хисләре тәрбияләү. 2. Фикерләү сәләтен үстерү. 3. Идел буе халыклары турында белемнәрне ныгыту.	Төрле милләт халыклары милли киёмнәре рәсемнәре. З.М. Зарипова “Туган телдә сөйләшәбез”, 236 бит.
	И туган тел, и матур тел...	1. Туган телдә сөйләшү теләге тәрбияләү. 2. Хәтер сәләтен үстерү. 3. Милли үзәң формалаштыру.	Аудиоязма “Туган тел”.З.М. Зарипова “Туган телдә сөйләшәбез”, 236 бит.
	“Урман китапханә-	1. Төрле милләт халыкларына хөрмәт, дуслык	Анимацион сюжет.

	сендә”	хисләре тәрбияләү. 2. Балаларның күзаллау, фикер сәләтен үстерү. 3. Геройларның кылган эшләренә, әхлакый сыйфатларына бәя дәрәҗә бирергә өйрәтү.	Эш дәфтәрләре.
Ямьле яз	8 март бәйрәме	1. Әниләргә хөрмәт, ярату хисе тәрбияләү. 2. Уйлау, логик фикерләү сәләтен үстерү. 3. Балаларның сөйләм күнекмәләрен үстерүне дәвам итү, тыңлап һәм аңлап сорауларга дәрәҗә җавап бирүләренә ирешү.	“Яз” темасына рәсемнәр. З.М. Зарипова “Туган телдә сөйләшәбез” 245 бит.
	Ямьле яз	1. Язгы табигатькә соклана белү хисе тәрбияләү. 2. Сәнгатьле сөйләм телен үстерү. 3. Яз турында алган белемнәренә ныгыту.	“Яз” рәсеме “Серле таяк”
	«Урман мәктәбендә»	1. Белем алуга омтылыш тәрбияләү. 2. Диалогик сөйләм үстерү. 3. Балаларның сөйләм күнекмәләрен камилләштерү.	Р.С. Исаева “200 игр” III киек, №34,35, 40, 44 (диск). Методик кулланма 17, 21, 24 битләр, проектор, компьютер.
Азнакаем, туган ягым!	Безнең шәһәр	1. Туган шәһәрбезне ярату, аның белән горурлану хисе тәрбияләү. 2. Монологик сөйләмне үстерү. 3. Яңа сүзләр белән таныштыру.	Азнакай шәһәр сурәтләнган слайдлар, проекцион техника, “Туган ягым, Азнакаем” жыры язмасы.
	Безнең шәһәр	1. Туган шәһәрбезне ярату, аның белән горурлану хисе тәрбияләү. 2. Дәрәҗә, тулы җөмлеләр төзү күнекмәләрен үстерү. 3. Өйрәнган сүзләрнең бәйләнешле сөйләмдә кулланылышын активлаштыру.	Азнакай төбәгеннән чыккан шагыйрь, язучылар сурәтләнган слайдлар, проекцион техника, “Азнакай тамчылары” китабы.
	Бакчачылар	Балаларны пространствода ориентлашырга өйрәтү; “өстендә”, “астында”, “өстә”, “аста”, “сул якта”, “уң якта” төшенчәләрен ныгыту; җиләк-жимеш, яшелчә исемнәрен, геометрик	“Түтәлләр” – (кара карточка) – 4 данә, җиләк-жимеш, яшелчә сурәтләнган карточкалар, геометрик фигуралар җыелмасы, конверт – 4 данә, 1 тартма. (“Үстерешле уеннар” методик кулланма. З.М.

		фигураларны истә калдырырга булышлык итү, күзаллауны, истә калдыру күнекмәләрен үстерү.	Зарипова, Р.С. Исаева., 2013)
Күңелле сәяхәт	Күңелле сәяхәт	Яңа сүзләр белән таныштыру. Мөстәкыйль фикер йөртәргә, җавап бирергә күнектерү.	Күрсәтмә һәм таратма рәсемнәр. “Укый” пиктограммасы. Эш дәфтәре. Аудиоязма 50.(УМК 43-эшчәнлек).
	Күңелле сәяхәт	Яңа сүзләр белән таныштыру. Мөстәкыйль фикер йөртәргә, җавап бирергә күнектерү.	Конвертта хат. Уенчык компьютер. Эш дәфтәре. Аудиоязма 51-53.(УМК 44-эшчәнлек).
	Күңелле сәяхәт	Яңа сүзләр белән таныштыру. Логик фикерләү сәләтен, хәтерне үстерү.	Телефоннар. Конвертта хат. Пиктограммалар. Эш дәфтәре. Аудиоязма 54-57(УМК 46-эшчәнлек).
	Күңелле сәяхәт	Өйрәнгән сүзләргә сөйләмдә активлаштыру. Мөстәкыйль фикер йөртәргә, җавап бирергә күнектерү.	Уенчык Акбай, Мияу. Пиктограммалар. Чакыру билетлары. Сюжетлы рәсемнәр. Портфель макетлары, карандаш, ручка, китап, пенал, дневник, альбом. Аудиоязма 58-60. (УМК 47-эшчәнлек).
	“Уйный-уйный укыйбыз”	Белем алуга омтылыш тәрбияләү. Диалогик сөйләм телен үстерү. Фигульләргә сөйләмдә активлаштыру.	Проекцион техника
Милли киёмнәр	Калфак	Татар халкының милли киёмнәре белән таныштыру; Эстетик завык тәрбияләү.	Калфак, проекцион техника, татар милли киёмнәре кигән кыз курчак.
	Түбәтәй	Милли киёмнәргә аера һәм аларның исемнәрен, үзенчәлекләрен әйтә белергә өйрәтүне дәвам итү. Балаларда матурлыкны күрә белү сыйфаты, зөвыклылык тәрбияләү	Түбәтәй, проекцион техника, татар милли киёмнәре кигән малай курчак. УМК “Туган телдә сөйләшәбез” 185бит.
	Читек	Милли киёмнәре белән таныштыруны дәвам итү. Балаларда матурлыкны күрә белү сыйфаты, зөвыклылык тәрбияләү	Читек, проекцион техника, татар милли киёмнәре кигән кыз һәм малай курчак.
	З.Әхмаровның “Агачлар да	Милли киёмнәргә исемнәрен, бизәлешләрен сөйләмдә куллануны активлаштыру. Балаларда	Проекцион техника, “Туган телдә сөйләшәбез” З.М. Зарипова.

	авырый” эсәре буенча мультфильм карау	матурлыкны күрә белү сыйфаты, зәвыклылык тәрбияләү	
“Без Тукайлы халык”	Г. Тукай – бөек татар шагыйре!	Балаларны Габдулла Тукайның ижади эшчәнлегә һәм тормыш юлы белән таныштыру . Балаларда Г.Тукайның күпкырлы ижатына кызыксыну уяту, ихтирам хисләре тәрбияләү.	Г.Тукай портреты, китаплар, аудиоязмада “Туган тел жыры”, проекцион техника, Тукай ижатына кагылышлы слайдлар. “Туган телдә сөйләшәбез” 118 бит
	Шигырь уку: Г. Тукай. “Эш беткәч, уйнарга ярый”	Матур әдәбият аша балаларда тырышлык, игътибарлылык, сабырлык кебек сыйфатлар тәрбияләү. Балаларның әдәби эсәрләрен тыңлый һәм аңлай белү сәләтен, эчтәлегә буенча сорауларга тулы жавап бирә белү күнекмәләрен үстерү. Балаларның Г.Тукай ижаты турындагы белемнәрен баепу һәм камилләштерү.	Проекцион техника, “Тылсымлы сәхифәләр” жыентыгы 6 бит. “Туган телдә сөйләшәбез” 275 бит.
Бөек Жинүгә дан!	Алар безгә жинү бүләк итте	Баларның Жинү бәйрәменә асылына төшендерү. Патриотик хисләр , кыю һәм батыр булу теләгә тәрбияләү. 2. Логик фикерләү сәләтен үстерү. 3. Ветераннарыбызның батырлыклары турында белемнәренә киңәйтү.	Слайдлар Аудиозма К.В.Закирова “Балалар бакчасында әдәп-әхлак тәрбиясе”, №149- 150 Кашапова М.Ф. “Иң татлы тел – туган тел”, 254 бит
	Жинү бәйрәме	Сугыш ветераннарына карата хөрмәт хисләре тәрбияләү. Хикәянең эчтәлегә буенча, дәрәжә жөмлөләр белән жавап бирү күнекмәләрен үстерү. Бөек Ватан сугышы турындагы белемнәрен киңәйтү.	Картиналар һәм рәсемнәр, “Командир” уены өчен атрибутика.
Мәктәп	Уйный – уйный укыйбыз	Балаларда мәктәпкә барасы килү теләгә уяту. Диалогик сөйләмне үстерү. Балаларның сөйләм күнекмәләрен үстерүне дөвам итү, тыңлап һәм аңлап сорауларга дәрәжә жавап бирүләренә ирешү.	УМК “Татарча сөйләшәбез”49-50, Проекцион техника.Уенчык Акбай, Мияу. Балалар санынча картон портфельләр, карандаш, ручка, китап, пенал, дневник, альбом. Ашамлык рәсемнәре. Аудиозма 61.

	Уку бүлмәсе	Балаларда мәктәпкә барасы килү теләге уяту. Диалогик сөйләмне үстерү. Уку-язу әсбаплары белән таныштыру. Уку әсбапларына сакчыл караш тәрбияләү.	УМК “Татарча сөйләшәбез”50 Күрсәтмә рәсемнәр. Ябыштыру өчен балалар санынча рәсемнәр. Таратма рәсемнәр.Эш дәфтәре.Балалар санынча клей. Аудиоязма 62-63.
	Урман мәктәбендә	Балаларда мәктәпкә барасы килү теләге уяту. Диалогик сөйләмне үстерү.Балаларның сөйләм күнекмәләрен үстерүне дәвам итү, тыңлап һәм аңлап сорауларга дәрәс җавап бирүләренә ирешү.	УМК “Татарча сөйләшәбез”51. Проекцион техника
	Белем иленә сәяхәт	Балаларда мәктәп турында уңай мөнәсәбәт тәрбияләү. Диалогик сөйләм телен үстерү. Сөйләм әдәбе кагыйдәләрен гомумиләштерү.	УМК “Татарча сөйләшәбез”58 З.М. Зарипова К.В. Закирова“Балачак аланы” 533 бит, З.М. Зарипова“Туган телдә сөйләшәбез”,207 бит.
Без әкият яратабыз	“Теремкәй” әкиятен сәхнәләштерү	Балаларда сабырлык, житезлек, хәрәкәт активлыгы тәрбияләү. Диалогик сөйләм телен үстерү. Хайваннарның исемнәрен искә төшерү һәм аларны сөйләмдә активлаштыру.	Битлекләр: тычкан, куян, бүре, төлке, аю. Аудиоязма №71 Исаева Р.С. “Теремкәй” әкиятте З.М. Зарипова ”Татарча сөйләшәбез”, 61-64 бит Аудиоязма №23,24
	“Алтын бөртекләр”	Игенче хезмәтенә хөрмәт тәрбияләү. Иҗади фикерләү, уйлау сәләтен үстерү. Өйрәнгән грамматик конструкцияләренә мәгънәсен аңлап, сөйләмдә куллану.	Г.Тукай “Бу кайчак була?” «Алтын бөртекләр» мультфильмы, слайдлар. К.Ф.Закирова “Балачак аланы”, 134 бит.
	А.Алиш “Бал корты һәм шөпшә” мультфильмы	Мультфильмнар ярәмендә балаларда тырышлык, сабырлык кебек сыйфатлар тәрбияләү. Балаларга әкият геройларына дәрәс бәя бирергә өйрәтү.	“Тылсымлы сәхифәләр” жыентыгы DVD-диск, проекцион техника. З.М. Зарипова “Балалар бакчасында бердәм белем бирү эшчәнлеге” 95 бит.

	“Кем нәрсә ярата” әкиятен сәхнәләштерү	Балаларда сабырлык, җитезлек, хәрәкәт активлыгы тәрбияләү. Диалогик сөйләм телен үстерү. Хайваннарның исемнәрен искә төшерү һәм аларны сөйләмдә активлаштыру.	Өй макеты, эт, пәси, этәч, кәҗә битлекләре. Аудиоязма №73 “Татарча сөйләшәбез” Проекцион техника.
«Хуш, бакчам, исәнме, мәктәп»	Мәктәпкә барам	1. Балаларда белем алуга теләк уяту. 2. Сөйләм телен, фикерләү сәләтен үстерү. 3. Мәктәп турында күзаллауларын киңәйтү.	«Хуш, сөекле бакчабыз» җыры. З.М. Зарипова “Туган телдә сөйләшәбез”, 281 бит. З.М.Зарипова ”Татарча сөйләшәбез” 53 бит.
	«Хуш бакчам, исәнме мәктәп»	Балаларда белем алуга теләк уяту. Сөйләм телен, фикерләү сәләтен үстерү. Мәктәп турында күзаллауларын киңәйтү.	Серле тартма, тылсымлы китап, пиктограммалар, карандаш, ручка, китап, пенал, төсле буяулар, альбом, түбәтәй, проекцион техника, портфель.
	Кече сабантуй	Балаларда дустанә мөнәсәбәт тәрбияләү. Уңай эмоцияләр үстерү. Татар халкының традицияләре белән таныштыруны дәвам итү.	Сабантуй уеннары өчен атрибутлар.
Диагностика		Балаларның татар телендә аралаша белү дәрәҗәләрен тикшерү.	Укыту – методик комплектындагы күргәзмә һәм таратма рәсемнәр. Уенчыклар, муляжлар, курчак театры атрибутлары.

2.4. Еллык план

Цель:повысить качество воспитательно-образовательного процесса по выполнению Государственной программы Республики Татарстан по сохранению, изучению и развитию государственных языков Республики Татарстан и других языков в Республике Татарстан в соответствии с Федеральным государственным образовательным стандартом дошкольного образования.

Задачи:

1. Создание условий для сознательного отношения педагогов к языку как национально-культурной ценности через предметно-развивающую и языковую среду на основе использования УМК.
2. Использование учебно-методических комплектов по всем направлениям для улучшения качества обучения детей государственным языкам Республики Татарстан.
3. Обеспечение качества работы по билингвальному обучению и воспитанию детей через сотрудничество с родителями.

Балалар белән эш.

Работа с детьми.

<i>№</i>	<i>Наименование</i>	<i>Дата проведения</i>	<i>Ответственный</i>
1.	Использовать УМК “Татарча сөйләшәбез” с элементами УМК “Туган телдә сөйләшәбез”и УМК «Изучаем русский язык» в работе с детьми 4-7 лет	Сентябрь-май	Воспитатель по обучению детей татарскому и русскому языкам

2.	Продолжать проводить обучение детей татарскому и русскому языкам, используя в работе УМК, инновационные методики, современные развивающие технологии, моделирование, пиктограммы, проектирование.	Сентябрь-май	Воспитатель по обучению детей татарскому и русскому языкам
3.	Проводить диагностику усвоения программного материала детьми средней, старшей, подготовительной группы.	Ноябрь 2019года. Апрель 2020года.	Воспитатель по обучению детей татарскому и русскому языкам
4.	Коррекционная и индивидуальная работа с детьми.	Сентябрь-май	Воспитатель по обучению детей татарскому и русскому языкам
5.	Выявление одаренных детей и привлечение к участию в конкурсах и праздниках различного уровня.	Сентябрь-май	Воспитатель по обучению детей татарскому и русскому языкам
6.	Организовать и провести праздники, развлечения и другие мероприятия по ознакомлению с традициями, культурой и бытом татарского народа и народов РТ.	Сентябрь-май	Творческая группа
7.	Продолжать проводить системную работу с детьми, по ознакомлению с произведениями Г.Тукая (просмотр мультфильмов, рисунки детей ...)	Сентябрь-май	Воспитатель по обучению детей татарскому и русскому языкам

8.	Подготовить коллективные работы с детьми по произведениям татарских писателей и других народов РТ, по просмотренным мультфильмам.	К знаменательным датам.	Воспитатель по обучению детей татарскому и русскому языкам
9.	“Саф хавада кышкы уеннар”	январь	Воспитатель по обучению детей татарскому языку
10.	Праздник, посвященный Международному дню родного языка. “Иң татлы тел – туган тел” (средние, старшие, подготовительные группы)	февраль	Воспитатель по обучению детей татарскому языку, музыкальные руководители, воспитатели.
11.	Мы рисуем вместе с мамой « Мои любимые мультфильмы на татарском языке»	март	Воспитатели, воспитатель по обучению татарскому (русскому) языку
12.	“Карга боткасы” (Күңел ачу чарасы)	март	Воспитатель по обучению детей татарскому языку, музыкальные руководители
13.	“Сандугачтай моңлы Тукай теле” (Г.Тукай ижатына багышланган чара)	апрель	Воспитатель по обучению детей татарскому языку, музыкальные руководители.
14.	“9 Май -Жиңү бэйрәменә багышланган шигырь сөйләүчеләр конкурсында катнашу. Милли бэйрәм – Сабан туе – Национальный праздник Сабантуй	Май- июнь	Воспитатель по обучению детей татарскому языку, творческая группа

15.	Татарстан – минем Республикалар –Моя Республика – Татарстан.	Август	Творческая группа
-----	--	--------	-------------------

**Педагоглар белән хезмәттәшлек.
Сотрудничество с педагогами**

<i>№</i>	<i>Наименование</i>	<i>Дата проведения</i>	<i>Ответственный</i>
1.	Использовать новые образовательные технологии, мультимедийные ресурсы нового поколения в работе с детьми 4-7 лет по обучению татарскому и русскому языкам, организовать консультацию для воспитателей средних, старших, подготовительных групп	Сентябрь-май	Воспитатель по обучению детей татарскому языку
2.	Организовать мастер-классы по реализации и использованию УМК по всем направлениям	По мере необходимости	Воспитатель по обучению детей татарскому языку
3.	Проводить открытые мероприятия по УМК с использованием мультимедийных ресурсов.	Сентябрь-май	Воспитатель по обучению детей татарскому языку
4.	Проводить смотры- конкурсы с педагогами по - обогащению предметно-развивающей среды в группах - оформлению дидактических игр по обучению детей двум государственным языкам РТ	Сентябрь-май	Творческая группа по билингвальному образованию

5.	Консультация по результатам анкетирования родителей вновь поступивших детей татарской национальности.	октябрь	Воспитатель по об. детей тат. яз.
6.	Консультация на тему «Организация работы педагогов по УМК в режимных моментах»	декабрь	Воспитатель по обучению тат.языку
7.	Консультация для воспитателей «Организация развивающей предметно-пространственной среды по билингвальному образованию в групповых помещениях»	февраль	Воспитатель по обучению тат.языку
8.	Выставка поделок и рисунков “Г. Тукайның экият геройлары илендә”	Апрель	Воспитатель по об.детей тат. яз., воспитатели
9.	<p>Консультации, рекомендации специалиста:</p> <ul style="list-style-type: none"> • «Использование информационных коммуникационных технологий и компьютерных игровых средств в обучении детей государственным языкам РТ» • «Обучение татарскому и родному языку по учебно - методическому комплекту, используя дидактические и сюжетно-ролевые игры» • «Роль татарских народных праздников и игр в физическом воспитании детей» • Консультация на тему «Организация работы 	Сентябрь-май	Воспитатель по обучению детей татарскому языку

	<p>педагогов по УМК в режимных моментах»</p> <ul style="list-style-type: none"> • Консультация для воспитателей «Организация развивающей предметно-пространственной среды по билингвальному образованию в групповых помещениях» 		
10	<p>Педагогический совет № 3 Тема: «Современные подходы к организации речевого развития дошкольников в соответствии с требованиями ФГОС ДО Цель: Обновление и актуализация знаний воспитателей в вопросах использования инновационных подходов к построению речевого пространства. -Проанализировать состояние работы по речевому развитию детей в ДОУ, наметить пути совершенствования в данном направлении. Консультация для воспитателей «Формирование и развитие речевых навыков в обучении детей татарскому языку»</p>	Апрель 2020	Воспитатель по обучению детей татарскому и русскому языкам
11.	<p>Педагогический совет № 4 Тема: «Итоги работы за год. Проблемы. Перспективы». Цель: Анализ и оценка деятельности коллектива ДОУ за 2018 - 2019 учебный год.</p>	май 2020 г.	Воспитатель по обучению детей татарскому и русскому языкам

	Выступление-отчёт. «Эффективность обучения детей двум государственным языкам в ДОУ, достижения и планы на будущее».		
12.	Участие в муниципальных, региональных конкурсах, конференциях	Сентябрь-май	Воспитатель по обучению детей татарскому языку

**Ата-аналар белән хезмәттәшлек.
Сотрудничество с родителями.**

<i>№</i>	<i>Наименование</i>	<i>Дата проведения</i>	<i>Ответственный</i>
1.	Организация и проведение праздников, развлечений и других мероприятий по ознакомлению с традициями, культурой и бытом татарского народа и народов РТ.	Сентябрь- май	Творческая группа
2.	Дни открытых дверей, ООД, развлечения.	Сентябрь- май	Воспитатель по обучению детей татарскому языку
3.	Консультация родителям «Изучаем татарский язык по УМК, используя инновационные технологии».	Сентябрь	Воспитатель по обучению детей татарскому языку

4.	Выступления на родительских собраниях по теме: - «Играя, изучаем русский язык» - «Учим татарский язык играючи» - «Наши задачи УМК «Говорим по-татарски» - «Реализация УМК в условиях внедрения ФГОС» - «УМК «Говорим по-татарски» как средство обучения детей двум государственным языкам»	По плану воспитателей групп	Воспитатель по обучению детей татарскому языку
5.	Консультации, беседы с родителями по обучению детей татарскому, родному и русскому языку.	По мере необходимости	Воспитатель по обучению детей татарскому языку
6.	Анкетирование родителей вновь поступивших детей татарской национальности раннего возраста.	Октябрь	Воспитатель по обучению детей татарскому языку, старший воспитатель
7.	Беседы с родителями детей младших групп ДОУ о необходимости привития любви к своему родному – татарскому языку подрастающему поколению.	Сентябрь- май	Воспитатель по обучению детей татарскому языку
9.	Информирование родителей об изученной теме по УМК на групповых стендах	Сентябрь- май	Воспитатель по обучению детей татарскому языку

**Уйныйк, көлик, бэйрэм итик.
Праздники, развлечения.**

1.	Алтын көзгә сәяхәт – Путешествие в золотую осень.	Октябрь.
2.	Әниләр көне. День матери.	Ноябрь
3.	“Хуш киләсен, Яна ел”	Декабрь
4.	“Кышкы уеннар”	Январь
5.	“И Туган тел, ата-бабамның теле!” (Халыкара туган тел көненә багышланган чара).	Февраль.
8.	“Карга боткасы” (күңел ачу чарасы)	Март
9.	“Әкиятләр иленә сәяхәт”	Март
10.	“Путешествие в мир стихов и сказок Г.Тукая” - “Г.Тукайның ижатына сәяхәт”.	Апрель.
11.	Милли бэйрәм – Сабан туе – Национальный праздник Сабантуй.	июнь

III нче бүлек. Оештыру.

3.1. Материаль – техник яктан тээмин ителеш

Проектор – 1 данә

Экран – 1 данә

Магнитлы такта – 1 данә

Өстәлләр – 6 данә

Шкафлар – 2 данә

Урындыклар – 25 данә

3.2. Үстерешле – предметлы тирәлекне оештыру

Татар телендә дәрәс сөйләшәргә өйрәтү өчен, балаларны кызыксындыра алырлык аралашу даирәсе булдыру, сюжетлы уеннар оештыру, гомүмән, баланың актив сөйләмен үстерү зарур. Тәрбиячегә татар телен өйрәнүче мәктәпкәчә яшьтәге балаларның телне ясалма тудырылган тел мохитендә үзләштерүләрен онытмаска кирәк. Татар телен өйрәтү шөгыйльләре өчен балалар бакчасында махсус бүлмә бар. Бу бүлмәдә РФ һәм ТР дәүләт символлары, туган шәһәр, башкаладагы истәлекле урыннарның фотографияләре, татар, рус, чуваш һ.б. халыкларының декоратив-гамәли сәнгать үрнәкләре сүрәтләнган альбомнар, үстерешле уеннар, татар халык әкиятләренең геройлары, уенчыклар: куян, аю, пәси, эт, төрле төстәге һәм төрле зурлыктагы туплар, төрле төстәге күлмәкләрдән курчаклар, Идел бие халыкларының милли киёмнәреннән курчаклар, дидактик һәм таратма материаллар, кирәкле мәгълүматларны истә калдырырга ярдәм итә торган схемалар, балалар өчен матур әдәбият, методик кулланмалар, яшелчә һәм жиләк-жимеш муляжлары һ.б. бар. Татар теле бүлмәсендәге уенчыклар зур,

ялтыравыклы, балаларны жәлеп итәрлек, уенчыклар аларның бие житәрлек шкафларда урнаштырылган. Шул вакытта уенчыклар баланың сәламәтлеге өчен куркыныч тудырмыйлар.

1. РФ и ТР символикасы (герб, флаг).
2. РФ и ТР президентларының фотографияләре.
3. Татар, рус, мари, удмурт, чуваш милли киёмненән курчаклар.
4. ТР башкаласы Казан шәһәре турында информация һәм күрсәтмә материал (альбомнар, китаплар, открыткалар, иллюстрацияләр).
5. ТР турында информация һәм күрсәтмә материал (шәһәрләр, аларның истәлекле урыннары, хайваннар һәм үсемлекләр дөньясы).
6. Татарстан, Россия, Башкортостан, Чувашия, Удмуртия, Мари-Эл, Мордовия турында информация һәм күрсәтмә материал (папкалар, дидактик, хәрәкәтле уеннар).
7. Татар язучыларының һәм шагыйрьләренә портретлары һәм әсәрләре.
8. Татар халык әкиятләре.
9. Татар милли орнаментларының үрнәкләре (7 элемент): лалә, яфрак, кыңгырау, канәфер чәчәге, өч яфрак, чалмабаш, гөлжимеш.
10. Татар милли орнаментлары белән таныштыру өчен дидактикуеннар: 1. «Бизәкне төзе»; 2. «Парын тап»; 3. «Тап һәм ата»; 4. «Киёмне бизә» (түбәтәй, калфак, читек, камзул һ.б.).
11. Яшелчә һәм жиләк-жимеш муляжлары.
12. Уенчыклар: йорт хайваннары, кыргый хайваннар, савыт-саба, жиһаз, предметлы уенчыклар.
13. УМК буенча дидактик уеннар: «Бер һәм күп», «Кем нәрсә эшли», «Курчакны киендер», «Яшелчәләр», «Жиләк-

жимешләр», «Кечкенә рәсемнәрнетаратып сал», “Кәрзиндә нәрсә бар?”, “Төсә буенча тап”
14.Журналлар: «Мәгариф», «Салават күпере», ”Көмеш кынгырау, «Кучтәнәч».
15.Документация: портфолио, папкалар, учет дәфтәрләре, диагностика һәм аның өчен инструментарий, анкеталар, планнар: перспектив һәм календарь, еллык, УМКны тормышка ашыру, рус телле тәрбиячеләрне татар теленә өйрәтү.
16.Уеннар тупланган папкалар: хәрәкәтле уеннар, халык уеннары, бармак уеннары.

Зурлар төркеменә «Уйный-уйный үсәбез» уку методик комплекты буенча күрсәтмә, таратма материаллар.

1. Күрсәтмә рәсемнәр.	«Минем гаилә» Малай, кыз рәсемнәр («Курчакны киендер» уены. Кыз, малай өчен киёмнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), футболка, шорты, чалбар, сарафан - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	«Уенчыклар» Зур уенчыклар: курчак, туп, машина - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә уенчыклар: курчак, туп, машина - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	«Ашамлыклар» Аш, ботка, чәк-чәк, конфет, сок.	Һәрберсе 1 данә
	«Савыт-саба» Зур рәсемнәр: кашык, тәлинкә, чынаяк - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: кашык, тәлинкә, чынаяк - (зәңгәр,	Һәрберсе 1 данә

	кызыл, сары, яшел төслөрдө).	
	«Жиләк-жимешләр» Зур рәсемнәр: яшел алма, сары, кызыл, банан, апельсин, виноград, груша. Кечкенә рәсемнәр: яшел алма, сары, кызыл, банан, апельсин, виноград, груша.	Һәрберсе 1 данә
	«Яшелчәләр» Зур рәсемнәр: кишер, бәрәңге, суган, кыяр, кәбестә. Кечкенә рәсемнәр: кишер, бәрәңге, суган, кыяр, кәбестә.	Һәрберсе 1 данә
	«Киёмнәр» Зур рәсемнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), чалбар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төслөрдө). Кечкенә рәсемнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), чалбар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төслөрдө).	Һәрберсе 1 данә
	«Өй жиһазлары» Зур рәсемнәр: карават, урындык, өстәл - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төслөрдө). Кечкенә рәсемнәр: карават, урындык, өстәл - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төслөрдө).	Һәрберсе 1 данә
	«Төсләр» Палитра: зәңгәр, кызыл, сары, яшел.	Һәрберсе 1 данә
	«Саннар» (1- 10)	Һәрберсе 1 данә
2. Таратма рәсемнәр.	«Минем гаилә» Малай, кыз рәсемнәре: («Курчакны киендер» уены. Кыз, малай өчен киёмнәр: күлмәк (кызларныкы,	Һәрберсе 15 данә

	малайларныкы), футболка, шорты, чалбар, сарафан - (зэңгэр, кызыл, сары, яшел төслөрдө).	
	«Уенчыклар» Зур уенчыклар: курчак, туп, машина - (зэңгэр, кызыл, сары, яшел төслөрдө). Кечкенэ уенчыклар: курчак, туп, машина - (зэңгэр, кызыл, сары, яшел төслөрдө).	Һәрберсе 15 данэ
	«Ашамлыклар» Аш, ботка, чэк-чэк, конфет, сок.	Һәрберсе 15 данэ
	«Савыт-саба» Зур рәсемнәр: кашык, тэлинкэ, чынаяк - (зэңгэр, кызыл, сары, яшел төслөрдө). Кечкенэ рәсемнәр: кашык, тэлинкэ, чынаяк - (зэңгэр, кызыл, сары, яшел төслөрдө).	Һәрберсе 15 данэ
	«Жилэк-жимешләр» Зур рәсемнәр: яшел алма, сары, кызыл, банан, апельсин, виноград, груша. Кечкенэ рәсемнәр: яшел алма, сары, кызыл, банан, апельсин, виноград, груша.	Һәрберсе 15 данэ
	«Яшелчэләр» Зур рәсемнәр: кишер, бэрэңге, суган, кыяр, кэбестэ. Кечкенэ рәсемнәр: кишер, бэрэңге, суган, кыяр, кэбестэ.	Һәрберсе 15 данэ
	«Киемнәр» Зур рәсемнәр: күлмэк (кызларныкы, малайларныкы), чалбар - (зэңгэр, кызыл, сары, яшел төслөрдө). Кечкенэ рәсемнәр: күлмэк (кызларныкы, малайларныкы), чалбар - (зэңгэр, кызыл, сары, яшел	Һәрберсе 15 данэ

	төслөрдө).	
	«Өй жиһазлары» Зур рәсемнәр: карават, урындык, өстөл - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төслөрдө). Кечкенә рәсемнәр: кровать, стул, стол - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төслөрдө).	Һәрберсе 15 данә
3.Буяу өчен график рәсемнәр	1 аю, 2 куян, 2 машина, 2 курчак, 3 бәрәңге, 4 кәбестә, 4 курчак, 5 песи, 6 алма, 6 кыяр, 7 туп, 7 бәрәңге, 8 кишер, 9 суган, 10 эт.	Һәрберсе 15 данә
4.Театр эшчәнлеге өчен атрибутлар.	Битлекләр: кишер, суган, кыяр, бәрәңге, кәбестә, алма.	Һәрберсе 15 данә
5. Театр эшчәнлеге өчен атрибутлар.	1.Өстөл театры өчен атрибутлар (конус формасында): «Өч аю»: эти аю, эни аю, бала аю. 2. Өстөл театры өчен атрибутлар (конус формасында): «Кем нәрсә ярата»: песи, эт, аю, куян, кәжә, этәч. өстөл (зур, уртача зурлыкта, кечкенә); урындык (зур, уртача зурлыкта, кечкенә); карават (зур, уртача зурлыкта, кечкенә).	Һәрберсе 1 данә Һәрберсе 1 данә

**Мәктәпкә эзерлек төркеменен «Без инде хәзер зурлар-мәктәпкә илтә юллар» укыту методик комплекты
буенча күрсәтмә, таратма материаллар.**

1.А4форматын да күрсәтмә рәсемнәр.	Үрдәк, бүре, этәч, тавык, зур тычкан, кечкенә тычкан, китап, альбом, клей, линейка, ручка, карандаш, пенал, дәфтәр, кофе, пицца, бәрәңге фри, өчпочмак.	Һәрберсе 1 данә
------------------------------------	---	-----------------

	Шарлар- (зэңгэр, кызыл, сары, яшел төслөрдө).	Һәрберсе 1 данә
	Сюжетлы рәсемнәр: куян чана шуа, аю чана шуа, бүре чана шуа, төлке чана шуа, үрдәк чана шуа, тавык чана шуа, тычкан чана шуа, төлке бии, керпе йоклый, бүре йөгөрә, төлке утыра, керпе уйный, аю йоклый, песи сөт эчә, эт ашый, төлке йөгөрә, куян сикерә, тычкан ашый, этәч жырлый, кыз кул юа, малай китап укый, кыз китап укый, төлке китап укый, куян китап укый, эни кул юа, эти йоклый, малай утыра, кыз бит юа, эби утыра, бабй йоклый.	Һәрберсе 1 данә
2. А5 форматында таратма рәсемнәр.	Үрдәк, бүре, этәч, тавык, зур тычкан, кечкенә тычкан, китап, альбом, клей, линейка, ручка, карандаш, пенал, дәфтәр, кофе, пицца, бәрәңге фри, өчпочмак.	Һәрберсе 15 данә
	Шарлар- (зэңгэр, кызыл, сары, яшел төслөрдө).	Һәрберсе 15 данә
	Сюжетлы рәсемнәр: куян чана шуа, аю чана шуа, бүре чана шуа, төлке чана шуа, үрдәк чана шуа, тавык чана шуа, тычкан чана шуа, төлке бии, керпе йоклый, бүре йөгөрә, төлке утыра, керпе уйный, аю йоклый, песи сөт эчә, эт ашый, төлке йөгөрә, куян сикерә, тычкан ашый, этәч жырлый, кыз кул юа, малай китап укый, кыз китап укый, төлке китап укый, куян китап укый, эни кул юа, эти йоклый, малай утыра, кыз бит юа, эби утыра, бабай йоклый.	Һәрберсе 15 данә
8x10форматын дагыпиктограм малар	Бии, йоклый, утыра, ашый, эчә, уйный, сикерә, йөгөрә, укый, рәсем ясый, жырлый, чана шуа, мин, кыз, малай, эби, бабай.	Һәрберсе 15 данә

15x20 форматындагы пиктограммала р	Би, йоклый, утыра, ашый, эчэ, уйный, сикерэ, йөгерэ, укый, рәсем ясый, жырлый, чана шуа, мин, кыз, малай, эби, бабай, куян, төлке, песи, эт, аю, этэч, тавык, үрдэк, керпе, тычкан.	Һәрберсе 1 данә
4.Театр эшчәнлеге өчен атрибутилар.	Битлекләр: төлке, курчак, туп, тавык, этэч, бүре, керпе, үрдэк, тычкан, эби, бабай, кыз, малай, эт, песи, эни, эти, шалкан. «Шалкан» өстэл театры атрибутлары: Эби, бабай, кыз, малай, эт, песи, эни, эти, тычкан, шалкан.	Һәрберсе 15 данә Һәрберсе 1 данә

3.3. Программалар һәм методик яктан тәмин ителеш

1. Туган телдә сөйләшәбез 2-3 яшь, Хәзртова Ф.В., Шәрәфетдинова З.Г.
2. Туган телдә сөйләшәбез 3-4 яшь, Хәзртова Ф.В., Шәрәфетдинова З.Г.
3. Туган телдә сөйләшәбез 4-5 яшь, Хәзртова Ф.В., Шәрәфетдинова З.Г.
4. Туган телдә сөйләшәбез 5-7 яшь, Зарипова З.М., Вәжиева Л.Н.
5. Татарча сөйләшәбе 4-5 яшь, З.М. Зарипова, Р.Г. Кидрячева
6. Татарча сөйләшәбе 5-6 яшь, З.М. Зарипова, Р.Г. Кидрячева
7. Татарча сөйләшәбе 6-7 яшь, З.М. Зарипова, Р.Г. Кидрячева
8. Программа «Балалар бакчасында рус балаларына татар теле өйрәтү» З.М. Зарипова;
9. Балачак аланы – татар балалар балалар бакчасы тәрбиячеләре өчен хрестоматия. – Казан:РИЦ,2012., Закирова К.В.;
10. Балалар бакчасында әдәп-әхлак тәрбиясе Закирова К.В.;

11. Әй уйныйбыз, уйныйбыз... Закирова К.В., Мортазина Л.Р.;
12. Үстерешле уеннар ... Закирова К.В., Кадыйрова Р.Ә.;
13. "Балачак - уйнап-көлеп үсәр чак" К.В. Закирова, Л.Р.Мортазина(Балалар бакчасында уеннар).
14. Уйный-уйный үсәбез: балалар бакчасында уеннар: балалар бакчасы тәрбиячеләре һәм физкультура инструкторлары өчен методик кулланма / К. В. Закирова. – Казан:Татар. кит. нәшр, 2010
15. Непосредственно образовательная деятельность в детском саду Зарипова З.М., Габдрахманова А.Х.;
16. Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы. "Авазларны уйнатып" 1,2. Шаехова Р.К.;
17. Раз- словечко, два – словечко... Занимательное обучение татарскому языку Р.К. Шаехова;
18. Изучаем русский язык Гаффарова С.М.;
19. Программа "Изучаем русский язык" С.М. Гаффарова;
20. Балалар бакчасында тәрбия һәм белем бирү (Милли – төбәк юнәлеше – НРК) К.В. Закирова;
21. Региональная программа дошкольного образования Р.К. Шаехова.
22. Бал Бабай З.М.Зарипова,И.М.Хәлитов..Балалар бакчалары өчен хрестоматия. Яр Чаллы,2015.
23. Иң татлы тел-туган тел, М.Ф. Кашапова
24. Иң гүзәл тел- туган тел, М.Ф. Кашапова
25. Уйныйк әле, балалар, М.Ф. Кашапова
26. Ал кирәк, гөл кирәк. Уеннар китабы, Р. Ягъфәров
27. Татар халык ижаты, табышмаклар. Х.Мәхмүтов
28. Гөлбакча. Балалар бакчалары өчен хрестоматия.
29. Тел өйрәтүдә ситуатив күнегүләр.Тәрбиячеләр өчен методик кулланма
30. Бармакларны уйнатып, туган телне өйрәник. Р.Ф. Харрасова
31. Күңел ачык бергәләп, бәйрәм иртәләре сценарийлары, К.В. Закирова
32. Тукай иленә сәяхәт, Т. Шакирова, Г.Хәйдәрова

3.4. Тәрбиячеләрнең эш көне бүленеше

Циклограмма рабочего времени воспитателя по обучению детей татарскому языку Латиповой Ф.Ж.

День недели	Время	Выполняемая работа
Понедельник	8.00 – 8.20	Индивидуальная работа с детьми старшей группы №4
	8.20 – 9.00	Подготовка к занятиям
	9.00 – 9.35	Мытье игрушек, проветривание кабинета
	9.35 – 10.00	ОД. Старшая группа № 10
	10.00 – 10.30	Индивидуальная работа с детьми старшей группы № 4
	10.30–11.20	Подбор материала к игровой деятельности согласно календарному плану.
	11.20 –12.00	Работа с инструктором по ФВ
	12.00 –13.00	Обед
	13.00 –14.00	Самоподготовка, методическая работа, оформление документации Оформление дидактических игр к занятиям
	14.00 – 15.00	Обзор и изучение новинок методической литературы Мытье игрушек.
	15.00– 15.15	Индивидуальная работа с детьми старшей группы № 4
	15.20 –15.40	ОД. Средняя группа № 9
	15.40 – 16.20	Заполнение плана индивидуальной работы с детьми
Вторник	8.00 – 8.10	Индивидуальная работа с детьми средней группы №9
	8.10 – 9.00	Беседы с родителями воспитанников. Подготовка к занятиям
	9.00 – 9.20	ОД. Старшая группа № 4
	9.20 – 9.30	Проветривание кабинета
	9.30 – 9.50	ОД. Средняя группа №9
	9.50 – 10.00	Индивидуальная работа с детьми средней группы №9
	10.00 – 11.00	Мытье игрушек. Работа в кабинете с документацией

	11.00 – 12.00	Оформление дидактических игр
	12.00 – 13.00	Обед
	13.00 – 14.00	Самоподготовка, методическая работа, работа с воспитателями групп
	14.00 – 15.00	Подготовка демонстрационного и раздаточного материала к ОД
	15.00 – 15.20	Индивидуальная работа с детьми средней группы №9
	15.20 – 15.40	ОД. Старшая группа №10
	15.40 – 16.10	Игровая деятельность в группе №6
	16.10 – 16.20	Заполнение плана индивидуальной работы с детьми
Среда	8.00 – 8.15	Индивидуальная работа с детьми группы №10
	8.15 – 9.00	Подготовка аудио-видеоматериалов к занятиям с детьми, проветривание кб.
	9.00 – 9.20	ОД. Старшая группа №10
	9.20 – 9.40	Подготовка к занятиям
	9.40 – 10.10	ОД. Подготовительная к школе группа № 3
	10.10 – 10.25	Подготовка к занятию
	10.25 – 10.55	ОД. Подготовительная к школе группа №7
	10.55 – 11.20	Индивидуальная работа с детьми группы № 10
	11.20 – 12.00	Самоподготовка, методическая работа.
	12.00 – 13.00	Обед
	13.00 – 14.00	Индивидуальные и групповые консультации для воспитателей
	14.00 – 14.30	Подготовка аудио-видеоматериалов к занятиям с детьми, мытье игрушек
	14.30 – 15.00	Работа в кабинете с документацией
	15.00 – 15.20	Подготовка к занятиям
	15.20 – 15.40	ОД. Средняя группа №9
15.40 – 16.00	ОД. Старшая группа №4	
	16.00 – 16.20	Заполнение плана индивидуальной работы с детьми
Четверг	8.00 – 8.40	Подготовка к занятиям, обзор и изучение новинок методической литературы
	8.40 – 9.00	Оформление дидактических игр

	9.00 – 10.30	Оформление тематических папок: «Туган телдә сөйләшәбез!», «Татарча сөйләшәбез!».
	10.00 – 10.35	Самоподготовка, методическая работа.
	10.35 – 11.05	Индивидуальная работа с детьми группы № 7
	11.05 – 11.30	Работа с музыкальными руководителями
	11.30 – 12.00	Работа с воспитателями групп, оформление документации
	12.00 – 13.00	Обед
	13.00 – 14.00	Оказание метод. помощи воспитателям национальной группы
	14.00 – 15.00	Работа над самообразованием
	15.00 – 15.20	Игровая деятельность в группе №2
	15.20 – 15.40	ОД. Подготовительная к школе группа №7
	15.45 – 16.05	ОД. Подготовительная к школе группа №3
	16.10 – 16.20	Заполнение плана индивидуальной работы с детьми
	Пятница	8.00 – 8.20
8.20 – 8.40		Мытье игрушек, проветривание кабинета, подготовка к занятиям
8.40 – 9.00		Индивидуальная работа с детьми группы №3
9.00 – 9.20		ОД. Старшая группа №4
9.20 – 9.40		Подготовка к занятию
9.40 – 10.10		ОД. Подготовительная к школе группа №7
10.10 – 10.20		Подготовка к занятию
10.20 – 10.50		ОД. Подготовительная к школе группа №3
10.50 – 11.20		Оформление дидактических игр, оформление стендов
11.20 – 12.00		Индивидуальная работа с детьми группы №3
12.00 – 13.00		Обед
13.00 – 14.30		Работа над самообразованием, самоподготовка, методическая работа.
14.30 – 15.20		Совместная работа с воспитателями и специалистами,
15.20 – 15.40	Игровая деятельность в старшей группе №3	

	15.40 – 16.20	Заполнение плана индивидуальной работы с детьми
--	---------------	---

3.5. Белем биру эшчэнлеге челтэре

ДУШӘМБЕ/ПОНЕДЕЛЬНИК		СИШӘМБЕ/ВТОРНИК	
9.35-10.00	Зурлар төркеме №10	9.00-9.20	Зурлар төркеме №4
15.20-15.40	Уртанчылар төркеме №9	9.30-9.50	Уртанчылар төркеме №9
		15.20-15.40	Зурлар төркеме №10
ЧӘРШӘМБЕ/СРЕДА		ПӘНЖЕШӘМБЕ/ЧЕТВЕРГ	
9.00-9.20	Зурлар төркеме №10	15.20-15.40	Мәктәпкә хәзер.төркеме №7
9.40-10.10	Мәктәпкә хәзер.төркеме №3	15.45-16.05	Мәктәпкә хәзер.төркеме №3
10.25-10.55	Мәктәпкә хәзер.төркеме №7		
15.20-15.40	Уртанчылар төркеме №9		
15.40-16.00	Зурлар төркеме №4		
ЖОМГА/ПЯТНИЦА			
9.00-9.20	Зурлар төркеме №4		
9.40-10.10	Мәктәпкә хәзер.төркеме №7		
10.20-10.50	Мәктәпкә хәзер.төркеме №3		

3.6. Кулланылган әдәбият

1. Туган телдә сөйләшәбез 2-3 яшь, Хәзртова Ф.В., Шәрәфетдинова З.Г.
2. Туган телдә сөйләшәбез 3-4 яшь, Хәзртова Ф.В., Шәрәфетдинова З.Г.
3. Туган телдә сөйләшәбез 4-5 яшь, Хәзртова Ф.В., Шәрәфетдинова З.Г.
4. Туган телдә сөйләшәбез 5-7 яшь, Зарипова З.М., Вәжиева Л.Н.
5. Татарча сөйләшәбе 4-5 яшь, З.М. Зарипова, Р.Г. Кидрячева
6. Татарча сөйләшәбе 5-6 яшь, З.М. Зарипова, Р.Г. Кидрячева
7. Татарча сөйләшәбе 6-7 яшь, З.М. Зарипова, Р.Г. Кидрячева
8. Программа «Балалар бакчасында рус балаларына татар теле өйрәтү» З.М. Зарипова;
9. Балачак аланы – татар балалар балалар бакчасы тәрбиячеләре өчен хрестоматия. – Казан: РИЦ, 2012., Закирова К.В.;
10. Балалар бакчасында әдәп-әхлак тәрбиясе Закирова К.В.;
11. Әй уйныйбыз, уйныйбыз... Закирова К.В., Мортазина Л.Р.;
12. Үстерешле уеннар ... Закирова К.В., Кадыйрова Р.Ә.;
13. "Балачак - уйнап-көлеп үсәр чак" К.В. Закирова, Л.Р. Мортазина (Балалар бакчасында уеннар)